

Sadek Alkgoja

Hvordan påvirker språk-og kulturforskjeller relasjonen mellom minoritetsbrukere og deres hjelpere?

Bacheloroppgave i Sosialt arbeid

Veileder: Fleurtje Huiskes

Mai 2023

Sadek Alkgoja

Hvordan påvirker språk-og kulturforskjeller relasjonen mellom minoritetsbrukere og deres hjelpere?

Bacheloroppgave i Sosialt arbeid
Veileder: Fleurtje Huiskes
Mai 2023

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet

Kunnskap for en bedre verden

Sammendrag

Formål: Dette litteraturstudiet forsøkte å utforske påvirkende faktorer for bygging av relasjoner mellom kulturelt mangfoldige og minoritetsspråklige brukere og deres sosialarbeidere. Utgangspunktet for studiet er teorier om tillit og kompetanse sett i lys av etnosentrisme og kulturel relativisme.

Metode: Ved hjelp av systematisk litteratursøk ble åtte kvalitative studier funnet. Disse studiene ble brukt for å identifisere problemer som minoritetsspråklige og kulturelt mangfoldige brukere har støtt på i møte med sosialtjenester i sine respektive oppholdsland. I tillegg til disse studiene fant søket diverse litteratur som videre støttet disse funnene, og utdypet de teoretiske perspektivene i oppgaven.

Resultat: Kvalitative studier identifiserte gjennom intervjuer av brukerne at det var mangel på tilstrekkelig og meningsfull informasjonsflyt og veiledning satt i en betydningsfull kontekst for minoritetsspråklige brukere. Flere brukere påpekte også behovet for å få anerkjent og likestilt sine kulturer og språk. Litteraturen belyste konsekvensene slike problemer kan få for relasjonen mellom bruker og hjelper.

Konklusjon: Personlig kompetanse, kultursensitivitet og kvalitetssikring er viktige aspekter som må være tilstrekkelig på plass hos sosialarbeider om en god og tillitsbasert relasjon med bruker skal oppnås. Kontinuerlig selvrefleksjon og bevisste handlinger i praksis er nyttige verktøy for å oppnå slik kompetanse i sosialt arbeid.

Abstrakt

Objectives: This literature study attempted to explore influencing factors for building relationships between culturally diverse and minority language users and their social workers. The starting point for the study were theories about trust and competence seen in the light of ethnocentrism and cultural relativism.

Method: Using a systematic literature search, eight qualitative studies were found. These studies were used to identify problems that minority language and culturally diverse users had encountered when dealing with social services in their respective countries of residence.

In addition to these studies, the search found various literature that further supported these findings and deepened the theoretical perspectives in the thesis.

Result: Qualitative studies identified through interviews of the users that there was a lack of sufficient and meaningful information flow and guidance set in a significant context for minority language users. Several users also pointed out the need to have their cultures and

languages recognized and treated equally. The literature highlighted the consequences such problems can have for the relationship between user and helper.

Conclusion: Personal competence, cultural sensitivity and quality assurance are important aspects that must be sufficiently in place with social workers if a good and trust-based relationship with the user is to be achieved. Continuous self-reflection and conscious actions in practice are useful tools for achieving such competence in social work.

Innholdsfortegnelse

1.0 INNLEDNING:	5
1.1 PRESENTASJON AV PROBLEMSTILLING OG AVGRENSING.....	6
1.1.0 Avgrensning.....	6
1.2 DEFINISJON OG BEGREPSAVKLARING	6
1.2.1. Nyankomne ikke vestlige innvandrere.	6
1.2.2 Minoriteter.....	7
1.3 BAKGRUNN FOR VALG AV TEMA.....	7
1.4. RELEVANS FOR SOSIALT ARBEID	9
1.5 OPPGAVESTRUKTUR.....	10
0.2 METODEDELEN	11
2.1 LITTERATURSTUDIE SOM METODE	11
2.2 SØKEPROSESSEN.....	11
2.2.1 Systematisk søk	12
2.2.2 Supplerendesøk	12
2.3 EKSKLUDERINGS- OG INKLUDERINGSKRITERIER	12
3.2 KILDEKRITIKK	13
3.0 TEORI OG LITTERATUR	15
3.1 RELASJON:	15
3.1.1 Tillit:.....	15
3.2 KOMPETANSE:.....	16
3.2.1 Tverrkulturell forståelse	16
3.2.2 Kompetansetrekant:.....	17
3.2.3 Interkulturell kompetanse:	18
3.3 KULTUR	18
3.3.1 Sosialarbeiderens perspektiv:.....	19
3.3.2 Etnosentrisme og kulturrelativisme:.....	19
4.0 DISKUSJON:	21
4.1 BEGREPSPROBLEMET	21
4.1.1 Hvordan bør kulturen forstås?	22
4.1.2 Forhandling:	24
4.1.3 Samhandling:.....	25
4.2. SPRÅKBARRIERE	27
4.3 OPPBYGGING AV TILLIT.....	28
4.3.1 Å jobbe med asylsøkere og flyktninger:.....	30
4.4 HVILKEN KUNNSKAP?	30
AVSLUTNING:	33
REFERANSELISTE:	34

1.0 Innledning:

I dag blir man utfordret med tanke på forståelse av identitet. Samtidig har forståelse av identitet blitt flyttbar og i dynamisk bevegelse. Noe som resulterte i endring på definisjon av «fremmedhet», og som ikke lenger gjelder geografisk. Det har utviklet seg til å omfatte migranter fra fjernere land. Mennesker som kommer fra sørlige og østlige deler av verden ble betraktet med invasjon, men også som migrasjon. Migrasjonen har vært forbundet med kriser, spesielt i 2015, da antallet flyktninger som kom til Europa økte dramatisk. Flyktninger ble først møtt med solidaritet men etter hvert en økende mengde kritikk, og som dem som kom utenfra (Eide, Alghasi & Simonsen, 2020, s.22-23). Litteraturen har mange eksempler på konflikten mellom forskjellige samfunnsgrupper og hvordan dette kan påvirke enkeltmenneskers liv. Mens kulturforskjeller kan være produktive, er det viktig å håndtere dem på en måte som ikke skaper ubehag eller ekskludering. Det å føle seg utenfor eller i ubehagelige mellomposisjoner er en opplevelse mange av oss har, men det er viktig å ikke gjøre dette til negative egenskaper ved bestemte grupper (Otterstad, 2008, s.19-20).

Målet med helse- og sosialfaglig utdanning er å utdanne helse- og sosialarbeidere som har kunnskap og ferdigheter til å arbeide for å forbedre helsen og livskvaliteten til enkeltpersoner, grupper og samfunnet som helhet. Dette dreier seg om bl.a. forebygge og reduser ulikheter mellom forskjellige grupper i samfunnet. kunnskapstradisjoner er sosialt konstruert og ikke nødvendigvis universelle. Vår forståelse og tolkning av hendelser og fenomener kan variere fra samfunn til samfunn basert på bl.a. våre erfaringer og kulturelle bakgrunn. Kunnskapen vi tilegner oss er ofte knyttet til vårt yrke eller leveste. Våre erfaringer, holdninger, verdier og kunnskap påvirker hvordan vi oppfatter og tolker situasjoner og handlinger (Brodtkorb & Rugkåsa, s.18).

1.1 Presentasjon av problemstilling og avgrensning

Oppgavens problemstilling er: Hvordan påvirker språk- og kulturforskjeller relasjonen mellom brukere av minoritetsbakgrunn og deres hjelpere/ sosialarbeidere?

1.1.0 Avgrensning

Det ble ikke valgt en spesifikk kontekst for oppgaven, og den handler om norsk kontakt generelt. Problemstillingen er aktuelt uavhengig av hvilket område. Som yrkesutøver kommer man til å møte minoriteter dersom man jobber på et NAV-kontor, flyktningsjeneste, skole, sykehjem, frivillighetsarbeid, innen for barnebarn osv. Derfor oppgaven tar ikke spesifikk kontekst.

Det ville være stort å skrive om minoriteter generelt da det utgjør en ganske stor gruppe. Oppgaven skal i stedet for å velge brukere av minoritetsbakgrunn generelt, reduseres til nyankomne ikke vestlige innvandrere. Samt å diskutere hvordan språk og kulturforskjeller kan ha påvirkning i arbeidet med tanke på relasjonen. Altså, oppgaven skal vektlegge identifikasjonen, og utforskning av faktorer som kan føre til dårligere relasjonen. Også brudd i kommunikasjonen som kan oppstå grunnet språk-og kulturforskjell.

1.2 Definisjon og begrepsavklaring

I oppgaven brukes både hjelpere, fagpersoner og profesjonelle. All disse ordene er referert til sosialarbeidere.

1.2.1. Nyankomne ikke vestlige innvandrere.

Med nyankomne ikke vestlige innvandrere brukes i oppgaven for innvandrere og flyktninger. Med innvandrere mener jeg både flyktninger og asylsøkere.

Flyktninger er mennesker som har flyktet fra sitt hjemland på grunn av væpnet konflikt eller forfølgelse, og som ikke lenger føler seg trygge der. Asylsøkere er personer som har bedt om fristed i et annet land, men deres forespørsel er fortsatt til behandling (Hagues, et al., 2021, s.46-68).

1.2.2 Minoriteter

I norsk kontekst refererer minoriteter ofte til personer eller grupper som har en annen kulturell, etnisk eller språklig bakgrunn enn majoritetsbefolkningen. Dette inkluderer immigrant- og flyktningbefolkningen, samt nasjonale minoriteter som f.eks. samer, romani og romanes. Minoriteter kan også inkludere personer med funksjonsnedsettelse, seksuelle minoriteter og religiøse minoriteter. I oppgaven mener jeg med minoriteter som ikke er vestlig.

1.3 Bakgrunn for valg av tema

Om man jobber som sosionom, barnevernsarbeider, lærer, helsearbeider eller i kommunetjeneste vil man møte mennesker med annen kulturbakgrunn. Arbeidere innen slike yrkesgrupper påpeker ulike utfordringer, som ofte kommer i form av kommunikasjonsbarrierer som oppstår på grunn av ulike kulturbakgrunner og språk. De ansatte må kommunisere med personer som har begrenset norskkunnskap, og må derfor ofte bruke tolk eller andre kommunikasjonsverktøy for å forstå og bli forstått. I tillegg må de håndtere ulike perspektiver på bakgrunnen av ulike kulturer. Dette gjør at det vil kreves mer tilpasningsdyktighet og empati fra disse yrkene for å håndtere de ulike utfordringene som kan oppstå i det flerkulturelle samfunnet (Bø, 2010 s.206-207). Dessuten er det viktig at sosialarbeidere forstår hvordan kulturforskjeller påvirker deres relasjon med klienter av minoritetsbakgrunn. Som sosialarbeidere spiller de en sentral rolle i å tilby tjenester og støtte til alle i samfunnet, uavhengig av hvem de er eller hvor de kommer fra. Det er imidlertid ikke

alltid enkelt å arbeide med klienter av minoritetsbakgrunn, da kulturforskjeller kan påvirke kommunikasjon og relasjon. Denne kompleksiteten har ført til behovet for forskning på hvordan kulturforskjeller kan påvirke sosialt arbeid.

Forståelsen av kulturforskjeller i relasjon mellom klienter og sosiale tjenester kan bidra til å skape en mer kulturresponsiv praksis som tar hensyn til de unike verkene i forskjellige kulturer. Derfor har jeg valgt dette emnet for å undersøke hvordan kulturforskjeller kan påvirke relasjonen mellom klienter av minoritetsbakgrunn og deres sosialarbeidere. Dette er viktig for å kunne utvikle en mer kulturelt sensitiv praksis som gir effektive og nødvendige tjenester til alle mennesker i samfunnet.

En annen grunn er under emnet “veiledet praksis i sosialt arbeid” fikk jeg tildelt praksis hos Kirkens Bymisjon på frivillighetssentral, hvor jeg bl.a. jobbet med ungdommer på en aktivitet (Ungdomstreff), som frivillighetssentralen tilbyr. Under deltagelse på denne aktiviteten fikk vi opplevd problemer flere ganger, særlig av ungdommer med minoritetsbakgrunn. De voksne som var tilstede, ofte hadde vanskeligheter med å håndtere slike situasjoner. Oppfatningen min av utfordrende situasjonene var bl.a. at det så ut som tillit var fraværende både fra de voksne som var tilstede, og fra ungdommene av minoritetsbakgrunn. Altså relasjonen så ut som det var destruktivt. Mine tanker om temaet og problemstillingen stammer derfra. Det er ikke bare de kommunikative aspektene ved språkforskjeller som utgjør en utfordring for mennesker med minoritetsbakgrunn, det ligger også potensielle utfordringer ved kulturelle forskjeller. For denne gruppen mennesker, skaper disse problemene kommunikasjonsbarrierer der ofte gjør det svært krevende for dem å knytte seg på et godt samarbeidsnivå med deres hjelpere. Derfor er det viktig for sosialarbeidere som følger dem at de undersøker om disse barrierene har noen innvirkning på relasjonen seg imellom, da dette er viktig for å så forstå hvordan disse forholdene kan eventuelt bedres. Ved å utforske et slikt tema kan vi bidra til å fremheve viktigheten av å vektlegge hensyn til språklige og kulturmessige forskjeller i sosialt arbeid.

1.4. Relevans for sosialt arbeid

Sosialt arbeid bygger på en rekke teoretiske perspektiver og verdier, inkludert sosial rettferdighet, likestilling og menneskerettigheter som legger vekt på deltakelse, samarbeid og samfunnsendring. Sosialt arbeid søker å forbedre livskvaliteten til enkeltpersoner, familier og samfunn ved å adressere sosiale problemer og utfordringer, slik som marginalisering, diskriminering og manglende tilgang til ressurser og tjenester. Dette er basert på humanistisk menneskesyn (Berg et al., 2016, s.19-21).

Det yrkesetiske grunnlagsdokumentet for sosialt arbeid handler om verdier som inkluderer respekt for menneskers verdighet og rettigheter, sosial rettferdighet, personlig og faglig integritet, og faglig kompetanse. Dokumentet legger vekt på å sikre at sosialt arbeid utføres på en måte som respekterer mangfoldet og den kulturelle konteksten til klienter, og at arbeidet er basert på en sterk etisk forpliktelse til å fremme velferd og sosial rettferdighet (FO, 2019, s.19).

Tillit er et prinsipp, og er en svært viktig faktor i sosialt arbeid fordi det er avgjørende for å etablere positive og effektive relasjoner mellom sosialarbeidere og klienter. Sosialarbeidere er ofte involvert i situasjoner hvor klienter kan være svært sårbare og trenger hjelp til å håndtere ulike problemer. Derfor er det svært viktig at klientene har tillit til sosialarbeiderne og deres faglige kompetanse. Dersom klientene føler at sosialarbeiderne er på deres side og vil støtte dem gjennom vanskelige situasjoner, kan det medføre til mer åpenhet, og at de er villige til å samarbeide. På den andre siden, dersom klientene ikke har tillit til sosialarbeiderne, kan det føre til at de ikke ønsker å samarbeide og kan føre til at situasjonen forverres. Derfor er tillit som tema helt avgjørende for sosialt arbeid.

Sosialt arbeid handler om å kjenne, lytte, bekrefte og støtte personer, par og familier i deres individuelle og kollektive prosesser. Det overordnede målet er å skape, gjenopprette og vedlikeholde balanse og trygghet mellom klienter og samfunnet. For å gjøre dette, må

sosialarbeidere først oppbygge tillit og potensialet for nærhet gjennom å etablere et sosialt samspill og gjensidig respekt mellom klient og sosialarbeider (Levin, 2021, s.86-90).

1.5 Oppgavestruktur

Hele oppgaven består av fem kapitler som er, innledning, metode, teori, diskusjon og avslutning. Neste kapitlet vil det omhandle metode. Denne delen beskriver jeg metoden som er brukt, samt forklaring på hvilke kilder det ble brukt, og hvordan det ble samlet inn. Tredje kapitlet er teori delen. I denne delen presenterer jeg teori og begreper som er relevante for oppgaven, også forklaring hvilke teorier som vil danne grunnlaget for oppgaven. Videre kommer det diskusjonsdelen. Her blir funnene drøftet opp mot problemstilling. På avslutningsdelen oppsummeres hovedpunktene. På slutten av oppgaven skal jeg ha en liste over alle kilder som er brukt i oppgaven.

0.2 Metodedelen

Olav Dalland definerer en metode som en redskap eller fremgangsmåte for å skaffe data og bearbeide dem på en systematisk måte, med det formål å besvare en forskningsspørsmål. Metoden skal være velplanlagt og etterprøvable, og den skal følge vitenskapelige prinsipper for å sikre at resultatene er pålitelige og gyldige. I forskning vil valg av metode avhenge av forskningsspørsmålet, type data som skal innhentes og analysert, og tilgjengelige ressurser (Dolland, 2021, s51-57).

2.1 Litteraturstudie som metode

Det ble brukt denne oppgaven er systematisk litteraturstudie. En systematisk litteraturstudie er en forskningsmetode som innebærer en systematisk og grundig gjennomgang av eksisterende forskning på et gitt fagområde. Metoden innebærer at man søker etter og analyserer relevant forskningslitteratur på en systematisk og strukturert måte (Dalland, 2021, s199). Dette innebærer at man bruker en forhåndsdefinert søkestrategi for å identifisere relevant forskning, og deretter bruker en bestemt protokoll for å vurdere og inkludere eller ekskludere forskningsartikler basert på visse kriterier. Dette kan gi en omfattende og dyp forståelse av et spesifikt fenomen eller problem, og kan brukes til å utvikle evidensbaserte anbefalinger.

Det ble brukt denne oppgaven er systematisk litteraturstudie. En systematisk litteraturstudie er en forskningsmetode som innebærer en systematisk og grundig gjennomgang av eksisterende forskning på et gitt fagområde (Dalland, 2021, s199).

2.2 Søkeprosessen

I søket etter relevant litteratur for studien, brukte jeg databaser: Oria, Iunn og Scopus. For å søke etter relevant litteratur, ble det brukt et bredt utvalg av søkeord: Tillit, tillitsbrudd, samhandling og innvandrere, relasjonsbygging, kultursensitivitet og kulturkompetanse, Kultursensitivitet (se vedlegg Søkelogg). Det ble brukt norske og internasjonale studier som var nødvendig for å besvare problemstillingen. Det vil gi et bredere perspektiv på hvordan andre land takler lignende problemstillinger, og dette kan være relevant for å forstå hva som fungerer og hva som ikke fungerer.

2.2.1 Systematisk søk

Se vedlegg Oversikt over artiklene:

2.2.2 Supplerendesøk

Det ble valgt noen relevante stoff fra tidligere emner, særlig emnet ISA1005 Mentorskap i en flerkulturell kontekst – Nattergalen. I tillegg til dette var også noen anbefalinger og tips fra medstudenter spesielt under gruppeveiledning. Bøker som er valgt her er fagbøker som er fra tidligere emner i bachelorstudiet, f.eks. Boken Gode fagfolk vokser,

2.3 Ekskluderings- og inkluderingskriterier

Under søket mitt, måtte jeg bruke en viss søketeknikker da jeg først fikk veldig mange treff. For å sikre at studiet av litteraturen blir relevant og ikke mist for å redusere risikoen for bias i min analyse, brukte jeg inkluderings- og ekskluderingskriterier. I forhold til inkluderingskriteriene, brukte jeg tidsperspektiv hvor jeg søkt etter litteratur fra 2017 til 2023. Jeg har søkt etter bl.a. fagfellovurdert, tidsskrifter og bøker.

For å sikre at studiene som inkluderes i litteraturstudiet mitt har relevans for problemstillingen min, har jeg lest overskrifter på alle treffene jeg fikk, så leste jeg abstraktene på artiklene frem for å så velge de mest relevante. Jeg har ekskludert litteratur som jeg ikke syntes er relevant for oppgaven min som omhandle bl.a. korona, økonomi og ledelse, kristendom, samer og Jehovas vitner.

For å gjøre søket mitt mer presist og effektivt, har jeg brukt boolske operatører, altså AND, OR og NOT (se vedlegg om søkelogg). Jeg har brukt AND for å inkludere to eller flere ulike begreper i søket mitt, eksempelvis Innvandrere AND Sosialarbeidere AND Tillit. Jeg har brukt OR for å inkludere to eller flere ulike begreper, eksempelvis Innvandrere OR sosialarbeidere OR tillit. Samtidig har jeg brukt NOT for å utelukke et eller flere begrep fra søket, eksempelvis Innvandrere NOT sosialarbeidere NOT tillit. I tillegg til dette har jeg brukt parentes for å gruppere begrepene og operatorene i søke mitt. Eksempelvis, Innvandrere OR

Migranter) AND (Sosialarbeidere OR Veiledere) AND (Tillit OR Forespørsler). Dette har vært til hjelp å kontrollere rekkefølgen for operasjonene. (se vedlegg Oversikt over artiklene)

3.2 Kildekritikk

Kildekritikk handler om å vurdere troverdigheten og påliteligheten til de kildene en har brukt. Det innebærer å nøye undersøke kilder for å fastslå om informasjonen som presenteres er troverdig, relevant og nøyaktig. For å utføre kildekritikk bør man undersøke kildens opprinnelse, forfatterens bakgrunn og kvalifikasjoner, informasjonens aktualitet og relevans, samt eventuelle motstridende synspunkter fra andre kilder.

Når man har gjennomført en kildekritisk analyse, kan man gi en vurdering av kilden og dens informasjonsverdi. Ved å bruke kildekritikk, kan man sikre at man bruker pålitelige kilder og informasjon som støtte for sin oppgave. Dette kan bidra til økt kvalitet og validitet i arbeidet (Dalland, 2021, s.152-153).

Under valg av litteratur og alle kilder som er brukt til oppgaven, har jeg hatt følgende punkter i bakhodet: Troverdighet, altså om kilden har kunnskap om emnet som de skriver om, samt om dette er en kilde til å stole på. Kildens formål, altså om hva formålet med at kilden presenterer informasjonen de gjør, slik om det er for å informere eller for å overbevise. Neste punktet var kildens aktualitet, ergo om informasjonen er fortsatt aktuell eller om den er utdatert. Samtidig har jeg sett etter alternative kilder, av den grunn at jeg søkte etter flere kilder på flere forskjellige databaser som bekrefter eller avviser det som er presentert. Dette ble også gjort for å se hva andre kilder sier, samt for å få bredere og mer pålitelig forståelse av emnet som diskuteres eller presenteres (Dalland, 2021, s.152-156).

Hovedsakelige består mine kilder av fagbøker og vitenskapelige artikler fra fagfellevurderte tidsskrifter. Bakgrunnen for dette valget er at fagbøker er et godt utgangspunkt for teoretiske grunnlag, og vitenskapelige artikler er en god kilde for praktisk forskning og er dermed evidens for teoretiske perspektiver. Dermed bruker jeg de to typene kilder som en rød tråd mellom hverandre.

I henhold til kildehierarkiet som Dalland representerer (Dalland, 2021), som angir kildens viktighet og pålitelighet, har jeg brukt fagfelleverderte artikler og fagbøker. Fagfelleverderte artikler anses som pålitelige kilder fordi de gjennomgår en grundig vurdering av eksperter på feltet før de blir publisert. Dette betyr at artiklene som blir publisert gjennomgår en kritisk granskning av nøye utvalgte eksperter som sjekker om artiklene er faglig solide og overholder vitenskapelige standarder. Så det er større sannsynlighet for at innholdet i fagfelleverderte artikler er nøyaktig, pålitelig og av høy kvalitet. Disse artiklene er altså primærkilder (Dalland, 2013, s.78).

Primærkilder er de originale kildene som inneholder informasjonen eller dataene vi vil ha tilgang til, for eksempel vitenskapelige artikler. Primærkilder kan betraktes som de mest pålitelige kildene fordi de har en direkte kontakt til de opprinnelige data og informasjon som skal presenteres. Sekundærkilder derimot er kilder som bygger på primærkilder og gir en form for tolkning av denne informasjonen (Dalland, 2021, s.156). Dette kan være for eksempel de fagbøkene som jeg har valgt å bruke til oppgaven som refererer til primærkilder, analyser eller forskningsarbeid som bygger på flere primærkilder. Sekundærkilder kan gi en bredere forståelse av informasjonen til primærkilden, men det er viktig å være oppmerksom på at muligheten for at informasjonen kan ha blitt forvrengt, fordreid eller misforstått øker når man ikke har direkte tilgang til primærkilden (Dalland, 2021, s.156-157). Det er viktig å være oppmerksom på forskjellen mellom primær- og sekundærkilder når man vurderer påliteligheten og gyldigheten til informasjonen man bruker. Primærkilder er vanligvis ansett som mer pålitelige og troverdige fordi de gir førstehånds informasjon om et emne. Sekundærkilder kan imidlertid også være nyttige og informative når de er basert på grundig forskning og kilder som er dokumenterte og pålitelige.

3.0 Teori og litteratur

3.1 Relasjon:

Det understrekes betydningen av relasjonen mellom en fagperson og klienten i et hjelpeforhold. Forholdet mellom dem er viktigere enn det som konkret blir sagt eller gjort. Det er påpeker to hovedgrunner til hvorfor forholdet mellom hjelper og klient er så viktig. Først og fremst er vi alle sårbare, og en hjelper kan ramme noe av det mest sentrale i brukersens liv, som er selvfølelsen. Den andre grunnen er at brukeren vektlegger opplevelsen av å få god hjelp, som igjen er det som avgjør relasjonen, og følelse av å ha tillit til. Videre er påpekt at forholdene som væremåte, empati og anerkjennelse er betydningsfulle med tanke på utvikling av god relasjon (Røkenes & Hanssen, 2019, s. 179-180).

3.1.1 Tillit:

Tillit er et komplisert tema som den engelske filosofen Martin Hollis omtalt det *“tillit er som humlens flukt eller som en kur mot hikke”* (Grimen, 2009, s.12). Det er ikke enkelt å forklare, fordi det har mange forskjellige faktorer som kan påvirke graden av tillit mellom mennesker eller institusjoner. Noen av disse faktorene inkluderer tidligere erfaringer med en person eller institusjon, graden av kommunikasjon og åpenhet mellom parter, og til og med kulturelle forskjeller og normer. Tillit kan også være skjør og vanskelig å bygge, men veldig enkelt å bryte ned med en enkelt handling. Således krever det ofte mye arbeid og innsats for å bygge og opprettholde tilliten mellom mennesker eller institusjoner.

Tillit er oppdelt, som vil si: Noen stoler på en annen person når det gjelder en spesifikk ting (Grimen, 2009, s.13) Det antas at tillit skaper tillit, samt en er mer tilbøyelig til å stole på andre som ligner på ens selv, eksempelvis alder, kjønn, religion og kultur (Grimen, 2009, s.15). Folkets forhold til profesjonelle og institusjoner, når det gjelder tillit, dreier det seg om at en person overlater, eller har ting i deres varetekt. Dette vil samtidig si at man gir enten delvis eller helt muligheten og innflytelse fra seg med tanke på beslutninger som tas (Grimen, 2009, s.28-29).

Tillit er en følelse, og følelser kan påvirke hvor mye vi stoler på noen. Dersom en person fremstår som pliktoppfyllende og pålitelig, vil vi sannsynligvis føle oss mer trygge og tillitsfulle overfor dem. På samme måte vil en person som gir oss negative følelser og misbruker vår tillit, sannsynligvis få oss til å føle oss mindre trygge og mindre tilbøyelige til å stole på dem. Det er også verdt å merke seg at å bygge tillit ikke bare handler om følelser, men også om handlinger. Når vi ser at noen handler på en pålitelig måte, kan dette bidra til å øke vår tillit til dem. Så, mens følelser spiller en rolle i hvordan vi oppfatter og reagerer på tillit, er det også viktig å se på handlingene til dem vi stoler på (Grimen, 2009, s.47-50)

3.2 Kompetanse:

Kulturkompetanse og kultursensitivitet i sosialt arbeid refererer til evnen til å forstå og arbeide effektivt med personer fra ulike kulturelle bakgrunner. Dette er viktig for sosialarbeidere, da de ofte arbeider med etniske minoriteter som kan ha ulike kulturelle verdier, normer og praksiser enn majoritetsbefolkningen. Kulturkompetanse handler om å tilegne seg faktakunnskap om disse kulturelle forskjellene, for eksempel tradisjoner, kommunikasjonsmønstre eller oppdragelsesstrategier. Dette gir sosialarbeidere en økt forståelse for klientenes perspektiver og behov, og hjelper dem å tilpasse sin praksis for å møte disse behovene. Kultursensitivitet handler på sin side om å bruke denne kunnskapen til å tilpasse kommunikasjon og praksis på en måte som er respektfull og effektiv. Det innebærer å være bevisst på ens egen kulturelle bakgrunn og hvordan det kan påvirke ens perspektiver og tilnærming, og å være åpen for å lære og tilpasse seg klientenes perspektiver. Dette kan bidra til å skape en mer tillitsfull relasjon mellom klient og sosialarbeider, og gjøre det lettere å identifisere og møte klientens behov (Rugåsa, 2018, s.180-185).

3.2.1 Tverrkulturell forståelse

Norge har mange ulike folkegrupper og innvandrere, og dette stiller krav til å forstå og samhandle på tvers av kulturer. Kultur er en måte å forstå verden på som er felles for en

gruppe mennesker, og den kjennetegnes av bestemte ideer, verdier, regler, normer, kunnskaper og daglige ritualer. Å forstå kulturer er å forstå mennesker, og når man møter noen med en annen kulturbakgrunn, kan det være utfordrende å forstå hvordan den andre opplever verden og å forholde seg til forskjellene. Målet er likevel å skape et meningsfullt samhandlingsrom og å dele noe av den andres verden, men dette kan være vanskelig på grunn av manglende kunnskap og vanskeligheter med å forstå de kulturelle kodene (Røkenes & Hanssen, 2019, s.197-198). Det utdypes videre om betydningen av å ha kulturforståelse når man arbeider med mennesker fra ulike kulturer. Selv om det kan være nyttig å ha kunnskap om ulike kulturer, er det understreket at denne kunnskapen ofte har begrenset verdi når man møter enkeltindivider fra en annen kultur. I stedet peker forfatterne på viktigheten av å ta hensyn til hva som er unikt for hver enkelt person og å lære av dem gjennom dialog og samhandling (Røkenes & Hanssen, 2019, s.197-198).

Videre påpekes også at å ha kulturforståelse innebærer å være bevisst på sin egen forforståelse og å ha kunnskap om andre kulturer og teorier om kulturelle forskjeller og likheter. Det er også viktig å ha ferdigheter i tverrkulturell kommunikasjon og samhandling (Røkenes & Hanssen, 2019, s.198-199).

3.2.2 Kompetansetrekant:

Kompetansetrekanten er en modell som beskriver hva som kreves for å være en god fagperson innenfor en bestemt profesjon eller et bestemt fagområde. Modellen består av tre sider eller hjørner: teoretisk kunnskap, yrkesspesifikke ferdigheter og personlig kompetanse. Teoretisk kunnskap refererer til den teoretiske forståelsen av faget. Det inkluderer blant annet kunnskap om teori, lovverk og prinsipper innenfor faget. Denne kunnskapen er ofte ervervet gjennom utdanning og kan være nødvendig for å forstå og anvende fagets praksis på en grundig måte. Yrkesspesifikke ferdigheter refererer til tekniske eller praktiske ferdigheter som er nødvendige for å utføre jobben. Dette kan omfatte alt fra å lære og bruke bestemte verktøy og teknikker, til å håndtere og tolke data eller informasjon på en effektiv måte.

Personlig kompetanse refererer til noens individuelle egenskaper, holdninger og verdier som påvirker deres evne til å utføre jobben på en effektiv og profesjonell måte. Dette kan inkludere egenskaper som kommunikasjonsevner, samarbeidsevner, etisk bevissthet, samt evnen til å takle stress og prøvelser, særlig når en jobber med mennesker der samspill er viktig. Ifølge Skau er det viktig å utvikle alle tre typer kompetanse for å bli en dyktig

fagperson. Disse kompetansene samarbeider og forsterker hverandre og kan være med på å gjøre en person til en ekspert innenfor sitt fagfelt (Skau, 2018, s.58-61).

3.2.3 Interkulturell kompetanse:

Interkulturell kompetanse handler om å kunne kommunisere effektivt og forstå kulturelle forskjeller mens man samhandler med personer fra ulike kulturelle bakgrunner. Det er sant at affektivt aspekt av kommunikasjon, som våre følelser og reaksjoner, spiller en viktig rolle i interaksjoner med andre. Men, for å være interkulturelt kompetent, må man også være bevisst på sin egen atferd og justere den når man samhandler med personer fra andre kulturer. Dette betyr å være oppmerksom på at ens egne oppfatninger og forventninger kan være forskjellige fra andres, og man må prøve å forstå hvordan disse kulturelle forskjellene kan påvirke kommunikasjonen. Interkulturell kompetanse betyr også å være villig til å lære av andres perspektiver og erfaringsbakgrunn slik at man kan tilpasse seg situasjonen og skape en mer effektiv interaksjon (Dypedahl & Bøhn, 2019, s.13-22).

3.3 Kultur

Beskrivende betydning av kultur handler om å beskrive og forstå de ulike tradisjoner, verdier, normer, språk, kunst, musikk og annen praksis som er karakteristisk for et sosialt fellesskap eller en gruppe. Dette kan inkludere både materiell og immateriell kultur, og er ofte viktig for å forstå hvordan mennesker lever og samhandler med hverandre på ulike nivåer i samfunnet. Forskjellige kulturer kan også påvirke hvordan mennesker tenker og oppfører seg, og det er derfor viktig å forstå ulike kulturer hvis man ønsker å kommunisere og samarbeide på tvers av kulturelle grenser (Schiefløe, 2019, s.122).

3.3.1 Sosialarbeiderens perspektiv:

Mehmed S. Kaya diskuterer betydningen av kulturforståelse for sosialarbeidere som arbeider med innvandrere, og hvordan det kan påvirke deres tilpasning. Sosialarbeidsutdanning i Norge fokuserer på et dynamisk kulturbegrep som verdsetter innsikt i ulike kulturer for vellykket sosialt arbeid i et flerkulturelt samfunn. Det er to utbredte kulturelle perspektiver i Norge: Det dominerende kulturperspektivet, der den norske majoritetskulturen ses på som mer utviklet enn innvandrernes kulturer, og det tradisjonelle kulturelle perspektivet, der innvandrere blir sett på som forankret i tradisjonelle kulturer som er mindre utviklet enn norsk kultur. Det diskuteres videre at det er to ulike tilnæringer til å forstå kultur: Den dominerende kulturtilnærmingen og den kontekstuelle kulturtilnærmingen. Den dominerende kulturtilnærmingen ser målet med sosialarbeidere som å frigjøre innvandrerminoriteter fra tradisjonelle kulturelle verdier og hjelpe dem med å internalisere norske sosiale og kulturelle verdier. Denne tilnærmingen blir kritisert for å legitimere den dominerende kulturens posisjon og potensielt opprettholde diskriminering av innvandrere. Den kontekstuelle kulturtilnærmingen anerkjenner den subjektive naturen til kulturelle forskjeller og erkjenner at etnisk og religiøs identitet kan være viktige identitetsmarkører for enkelte individer og grupper. Sosialarbeidere må bestrebe seg på å forstå og respektere mangfoldet av kulturelle verdier og normer som innvandrere kan bringe med seg, samtidig som de opprettholder prinsippet om likebehandling og muligheter. De må vise empati, toleranse og respekt for innvandreres familiestruktur, livshistorier, erfaringer, språk, religion og kulturelle mangfold. For å gjøre det, må sosialarbeidere være bevisste sine egne etnosentriske fordommer og fremme kulturell sensitivitet i sin praksis (Kaya, 2010, s.41-43).

3.3.2 Etnosentrisme og kulturel relativisme:

Det er belyst to forskjellige måter å se på andre kulturer og folkeslag på. Den ene måten er kulturel relativisme, som betyr at man prøver å forstå andre kulturer på deres egne premisser og forståelse av verden. Den andre måten er etnosentrisme, der man ser verden kun fra ens eget synspunkt og rangerer alle andre kulturer ut fra dette. Det hevdes at begge disse holdningene

har noen problemer. Hvis man er etnosentrisk, ser man verdens kulturer kun fra ens eget perspektiv og kan aldri kommunisere ordentlig med resten av verden. Hvis man er kulturrelativistisk, kan man heller ikke ta moralsk stilling til noe som helst, og ser alt som like bra eller dårlig. For å kunne kommunisere ordentlig med mennesker fra andre kulturer, må man prøve å forstå deres kultur og verdenssyn, samtidig som man tar hensyn til sine egne verdier og synsmåter. Det er mulig å forstå andre kulturer uten å være enig med dem, og man må gjerne være åpen for å endre sine egne tanker og meninger når man lærer mer om andre kulturer. Derfor oppfordres til å prøve å se verden fra andre kulturers perspektiv og å være åpne for å lære og forstå mer om dem, slik at vi kan kommunisere og samarbeide på en bedre måte på tvers av kulturer (Eriksen og Sajjad, 2020, s.47-48).

4.0 Diskusjon:

4.1 Begrepsproblemet

Kulturbegrepet har gjennom tidene utviklet seg og fått ulike betydninger avhengig av tidsperiode og kulturell kontekst. Tradisjonelt har kulturbegrepet blitt brukt til å beskrive kunstneriske og estetiske uttrykk, men det har også fått en bredere og mer sosial betydning.

I dag har begrepet en mer omfattende definisjon som inkluderer alle aspekter ved samfunnslivet, inkludert verdier, normer, språk, religion.

Det som skaper utfordringene i å forstå og arbeide med ulike kulturer er at kulturelle forskjeller kan være vanskelige å observere og tolke. Kultur er ikke alltid synlig, og en kan ikke alltid se hvilke verdier, normer og praksiser som ligger bak atferd og handlinger. Dette viser Susanna Anderstaf, Robert Lecusay og Monica Nilsen (2021) i studien deres, som viser at forståelse av andres kultur kan by på en rekke utfordringer for profesjonelle for å møte behovene, samt å navigere i kulturelle og forskjeller og misforståelse (Anderstaf et al., 2021, s.296-310). Dermed kan det være utfordrende å tilegne seg kulturell kompetanse og å være kultursensitiv.

Hva som defineres som en kultur, og hva som anses som kulturelt relevant, varierer fra samfunn til samfunn og fra tid til tid. Globalisering og teknologisk utvikling har ført til en økning i kontakt og kommunikasjon mellom ulike kulturer, og dette har ført til at kulturbegrepet har blitt mer komplekst (Egden, 2014, s.53-57). Det har blitt viktigere å forstå og anerkjenne mangfoldet av kulturelle uttrykk, og å være åpen og respektfull overfor kulturelle forskjeller. I tillegg til å tilegne seg faktakunnskap om kulturelle forskjeller, er det viktig å være reflektert over ens egen kulturelle bakgrunn og hvilke perspektiver og tilnærminger en kan ha. En bør være oppmerksom på ens forkunnskaper og fordommer, og være villig til å lære og tilpasse seg andre kulturer.

I lys av kompetansetrekanten kan kulturkompetanse og kultursensitivitet sees som en del av den personlige kompetansen som er nødvendig for å utføre jobben som sosialarbeider på en effektiv og forsvarlig måte (Skau, 2018). Dette krever en teoretisk forståelse av kulturbegrepet og kunnskap om kulturelle forskjeller, samt yrkesspesifikke ferdigheter i å tilpasse kommunikasjon og praksis på en måte som er respektfull og effektiv. Det er også viktig å utvikle personlige kompetanser som kommunikasjonsevner, samarbeidsevner og etisk bevissthet for å kunne håndtere de utfordringene som oppstår i møte med ulike kulturer.

Det å forstå kultur samt å ha kulturkompetanse, kan ha stor betydning for både individet og samfunnet som helhet. Ifølge Per Morten Schiefloe (2019) er det viktig for individet å forstå og tilegne seg kulturelle normer for å bli akseptert i samfunnet (s.127). Dette gjelder spesielt for innvandrere som skal tilpasse seg en ny kultur og nye sosiale normer. Samtidig kan kulturen også skape avstand fra det som er annerledes og føre til ekskludering av mennesker som ikke passer inn i de kulturelle normene. Derfor er kulturkompetanse så viktig for sosialt arbeid, slik som beskrevet i teorien (Rugåsa, 2018). Sosialarbeidere bør ha evnen til å forstå og arbeide effektivt med personer fra ulike kulturelle bakgrunner, og bruke kunnskapen til å tilpasse kommunikasjon og praksis på en måte som er respektfull. Dette kan bidra til å skape en mer tillitsfull relasjon mellom klient og sosialarbeider, og gjøre det lettere å identifisere og møte klientens behov. Derfor kan det påstås at kulturbegrepet sees som komplekst og dynamisk som krever et både teoretisk og praktisk fundament for å kunne forstås og arbeides med effektivt. Det er nødvendig å ha kunnskap om kulturelle forskjeller og å være kultursensitiv for å kunne arbeide profesjonelt med personer fra ulike kulturelle bakgrunner.

4.1.1 Hvordan bør kulturen forstås?

Olav Kasins (2014) forklarer om det deskriptive måte å se kulturen på (Kasins,2014, s.130). Han hevder at man beskriver og analyserer kulturelle fenomener og praksiser uten å gi noen vurdering av hvorvidt de er positive eller negative. Med andre ord, betyr det at man ikke tar stilling til hvordan kulturen bør være, men fokuserer kun på hvordan den er (Kasins,2014, s.130). Dette sier Pers Morten Schiefloe (2019) seg enig i. Han begrunnet dette ved å understreke viktigheten for at mennesker forstår hverandre (Schiefloe, 2019, s.122). Dessuten,

sier Kasins at ved deskriptivt tilnærming til kultur beskriver man, og analyserer kulturelle fenomener og praksiser uten å gi noen vurdering av hvorvidt de er positive eller negative. (Kasins,2014.130). En destruktiv tilnærming til kultur innebærer ofte at man avviser ulikheter i kulturen og ser dem som negative eller mindreverdige i forhold til ens egen kultur. Det ble tidligere nevnt at etnosentrisme har syn på verden om ensidig og begrenset, basert på ens egen kultur eller etnisitet (Eriksen & Sajjad, 2020, s.47-48) Noe som fører til at man ser seg selv som overlegen over andre. En person som har en etnosentrisk tilnærming til kultur, vil ofte sette ens egen kultur i sentrum av diskusjoner og anta at ens egen oppfatning av verden er den eneste riktige. Men dette har jo likhetstrekk med destruktiv tankemåte, fordi på denne måten gir ikke tilnærmingen en form for vurderinger på andres kultur. En etnosentrisk tilnærming til kultur innebærer å vurdere andre kulturer ut fra ens egen kulturs verdier, normer og tradisjoner, og dermed antar at ens egen kultur er den normale måten å leve på. Dessuten vil i begge tilnærmingene svekke mulighetene for å lære av og sette pris på andres kultur, og begrense ens evne til å samhandle og kommunisere med personer fra forskjellige kulturer.

Olav Kasins (2014) legger videre til normativ forståelse av kultur, og sier at den setter normer og verdier som er høyere enn de som finnes i andre kulturer (Kasins,2014, s.130). Dette med andre ord betyr at det finnes en absolutt standard for rett og galt som skal anvendes i alle kulturer, uavhengig av de ulike normene som finnes der. Ut fra teorien som står ovenfor, har på den annen side kulturel relativisme en mer relativistisk tilnærming til forskjeller mellom kulturer (Eriksen og Sajjad, 2020, s.47-48). Kulturel relativisme anerkjenner og verdsetter ulikhetene i kulturer, og forsøker å forstå kulturer ut fra deres egne verdier og normer. Dette kan noen ganger bli sett som et motsatt syn på normativ tilnærming, da det argumenteres for at det ikke burde eksistere en absolutt standard for verdier og normer. Samtidig vil en hevde at normativ kulturtilnærming kan ha en tendens til å være etnosentrisk, da den ofte baserer seg på verdier og normer som er etablert i egen kultur. Når man diskuterer normativ kulturtilnærming mot kulturel relativisme, er det ofte en avveining mellom å fastholde egne verdier og normer og å respektere og lære av andre kulturer (Kasins,2014; Eriksen og Sajjad, 2020). Begge tilnærmingene kan ha sine fordeler og ulemper, og ofte avhenger av situasjonen og konteksten. For eksempel kan normativ kulturtilnærming være viktig når det gjelder å fremme menneskerettigheter og beskyttelse av minoriteter, men samtidig kan kulturel relativisme bidra til å forstå kulturelle forskjeller og dermed forbedre kommunikasjon

og samarbeid. Fordi den viser til å forstå og respektere ulikheter mellom kulturer uten å dømme andre ut fra ens eget referansepunkt (Eriksen og Sajjad, 2020; Kasins,2014).

4.1.2 Forhandling:

Som nevnt, sier Eriksen og Sajjad (2020) at sosialarbeiderens perspektiv påpeker at det er viktig å ha en kontekstuell kulturtilnærming og anerkjenner den subjektive naturen til kulturelle forskjeller (Eriksen og Sajjad, 2020, s.47-48). Sosialarbeidere må respektere mangfoldet av kulturelle verdier og normer som minoritetsgrupper kan bringe med seg, samtidig som de opprettholder prinsippet om likebehandling og muligheter. Dette krever empati, toleranse og respekt for innvandreres familiestruktur, livshistorier, erfaringer, språk, religion og kulturelle mangfold. Til forskjell fra, kan en også hevde at det finnes mennesker som har statisk kultur (Dahl, 2013 s. 46). Olav Kasins (2014) problematiserer dette ved å vise til myndighetenes strategiplan om likestilling. Kasins ved å bruke eksempel fra en mannlig barnehageansatt, etter å ha fått beskjed fra barnets foreldre om deres ønske at kun kvinnelige ansatte skulle skifte bleien til deres barn (Kasins, 2014, s.133).

Ragnhild Magelssen (2008) derimot viser at det er mulig å forhandle når det gjelder kultur. Hun poengterer at kultur ikke noe statisk, og illustrere poenget gjennom en fortelling (Magelssen,2008, s.55-56). Ragnhild Magelssen (2008) forteller at i muslimsk kultur er det vanlig å ha med familie på sykehuset for å gi den syke trygghet, medfølelse og respekt. De er der for å lese «dua» (noen vers fra Koranen) for den syke, og for å be for den døde hvis mannen ikke overlever. I denne historien var en eldre muslimsk mann innlagt på sykehuset og plaget av obstipasjon i fem dager uten å få ordentlig hjelp. Selv om sykepleierne hadde tilbudt hjelp, takket de syke mannens familie høflig nei uten å forstå hva slags hjelp de kunne få. Det ble ikke gjort noen forsøk på å kommunisere eller lære av hverandre, og til slutt tok en sykepleier initiativ til å hjelpe mannen, etter å ha lagt merke til at mannen i fem dager ikke ble skrevet noe i journalen om han hadde avføring. Datteren til pasienten var til stede og kunne snakke norsk, og fungerte som en tolk mellom hennes far og sykepleieren. Sykepleieren forklarte om microlax, som mannen kunne bruke. Det kom frem at mannen ville ha medisin som ikke finnes i Norge, og som han pleide å bruke. For datteren var temaet absolutt ikke noe å snakke om. Så forklarte sykepleieren om at både jeg og deg ville at faren skulle føle seg vel,

og hvis du bare kunne tolke hvordan det brukes, så venter du ute imens. Pasienten gråt av takknemlighet fordi han endelig hadde fått hjelp. (Magelssen,2008, s.55-56).

Noen mener at kultur er statisk og uforanderlig, og at den er knyttet til ens bakgrunn og opphav. Dette synspunktet tar ikke hensyn til at mennesker alltid er i bevegelse, og møter stadig nye og ulike kulturelle påvirkninger. Det er også viktig å anerkjenne at kulturer har vært i konstant utveksling og påvirkning av hverandre. På den andre siden hevdes det at kultur er i stadig endring og at innflytelsen fra andre kulturer kan føre til en forhandling mellom ulike kulturelle verdier. Dette synspunktet gir rom for å tenke at kultur ikke er en monolittisk blokk og at det finnes rom for å bevege seg mellom kulturelle uttrykk og praksiser (Magelssen,2008; Dahl, 2013; Kasins, 2014). Både kulturkompetanse og kultursensitivitet er viktige verktøy som bidrar til å skape et mer inkluderende samfunn. Kulturkompetanse kreves å ha kunnskap, ferdigheter og holdninger for å kunne tolke og navigere mellom ulike kulturelle kontekster. Kultursensitivitet handler om å være lydhør og respektfull overfor ulike kulturelle uttrykk og verdier (Rugåsa, 2018, s.180-185). Norge er et flerkulturelt samfunn med ulike kulturelle uttrykk og tradisjoner. Det er derfor viktig å ha kulturkompetanse og kultursensitivitet for å skape et inkluderende samfunn der alle føler seg sett og hørt. Dette bidrar også til å skape bedre forståelse mellom ulike kulturer og å bryte ned stereotyper og fordommer. Kultur er en viktig del av samfunnet, og det er viktig å forstå at den ikke er statisk, men dynamisk og i stadig endring (Magelssen,2008; Dahl, 2013; Kasins, 2014).

4.1.3 Samhandling:

Teorien om kulturforståelse og betydningen kan hjelpe sosialarbeidere med å forstå og respektere kulturelle forskjeller mellom dem og klientene deres. Dette kan bidra til å redusere kulturelle misforståelser og konflikter som kan oppstå når sosialarbeidere ikke forstår eller respekterer klientenes kulturelle bakgrunn og verdier (Røkenes & Hanssen, 2019). Frøjd og Norberg har gjennomført en studie om tilnærminger for å gi informasjon om rettigheter til minoritetsspråklige brukere (Frøjd og Norberg, 2022, s.19-44). Studien understreker viktigheten av effektiv kommunikasjon og forståelse av mottakerens språk og kulturelle bakgrunn for å gi veiledning til sårbare grupper (Frøjd og Norberg, 2022, s.19-44). På den

andre siden vektlegger Øyvind Dahl konseptet «der og da» (s.42). Han forklarer dette med at man må vurdere ut i fra situasjonen, slik at verdier, betydninger og hedninger i interaksjonen bør vurderes. Når det gjelder kultur, har mennesker ulike kulturelle elementer å dele med, forklarer Dahl. Videre utdyper han det, og sier at man ut fra situasjonen forhandlingen kommer til å finne sted, siden man bærer av kultur (Dahl, 2013, s.42-43).

For å kunne samhandle med klienter med minoritetsbakgrunn bør man ha forståelse og kjennskap til andres kulturer, som det ble påpekt om i teorien om tverrkulturell kompetanse (Røkenes & Hanssen, 2019). I likhet med Frød og Norberg, blir dette understreket av Emmaleena Käkelä i studien hennes om å utforske sosialarbeidernes erfaringer med å forhandle og imøtekomme kulturelle forskjeller med tjenestebrukere (Käkelä, 2020, s.425-436). Studien påpeker behovet for å utforske tjenestebrukernes subjektive betydninger av kultur og deres følelse av tilhørighet. Dette kan man si seg enig med fordi det er viktig å ha kjennskap til minoritetsbrukeres kultur og utforske deres subjektive betydninger av kultur. Dette vil bidra til å bygge broer mellom forskjellige kulturer og redusere misforståelser, diskriminering og konflikter (Käkelä, 2020, s.425-436). Når man forstår minoritetsbrukeres kultur, verdier, normer og praksiser, kan man lettere respektere deres identitet og bidra til at de føler seg inkludert i samfunnet.

Det å utforske deres subjektive betydninger av kultur og deres følelse av tilhørighet kan også hjelpe oss å forstå hvordan de opplever at samfunnet behandler dem. Minoritetsbrukernes opplevelse av å høre til og bli anerkjent kan påvirke hvordan de interagerer med samfunnet, og å ha denne kunnskapen kan hjelpe oss å tilrettelegge bedre for minoritetsbrukeres behov og styrke deres deltakelse i samfunnet (Dahl, 2013; Røkenes & Hanssen, 2019; Käkelä, 2020; Eriksen og Sajjad, 2020; Frøjd og Norberg, 2022). I tillegg kan det å ha kunnskap om andres kultur og subjektive betydninger av kultur bidra til å utvide vår forståelse av verden og øke vår respekt og toleranse for mangfoldet som finnes i samfunnet vårt. Man kan derfor argumentere for at kulturforståelse er nødvendig for å bygge en god relasjon mellom sosialarbeidere og minoritetsgrupper. Sosialarbeidere må ha en kontekstuell kulturtilnærming og respektere mangfoldet av kulturelle verdier og normer som minoritetsgrupper kan bringe med seg. Samtidig må de opprettholde prinsippet om likebehandling og muligheter. Dette vil kreve bevissthet om egne fordommer og utvikling av kulturell sensitivitet (Dahl, 2013; Røkenes & Hanssen, 2019; Käkelä, 2020; Eriksen og Sajjad, 2020; Frøjd og Norberg, 2022).

4.2. Språkbarriere

Det påstås at kommunikasjon kan også være en utfordring på grunn av kulturforskjeller og manglende felles språk (Eide, et al., 2009, s. 191-192). En faktor som taler for at mange brukere av minoritet har språkbarriere som hindre effektiv kommunikasjon (Magnussen, 2020; Käkälä, 2020; Hagues, et al., 2021; Jensen & Clancy, 2021; Volckmar-Eeg & Vassenden, 2022; Frøjd & Nordberg, 2022). Berg Berit (2011) på sin side legger til at møter mellom innvandrere og offentlig tjenesteytere blir redusert til en kulturell og språklig øvelse, hvor innvandrerne først og fremst blir sett på som minoritetsspråklige, og ikke som individer som har spesifikke behov og utfordringer innenfor et offentlig tjenestesystem (s.223). Samtidig påpekes det også at det fortsatt er skepsis til bruk av tolker i slike situasjoner. Motforestillingene inkluderer praktiske og økonomiske faktorer, men også holdninger og oppfatninger om at innvandrere bør prøve å lære norsk uten hjelp av tolketjenester. (Berg, 2011) Innvandrere som kommer til et nytt land opplever at deres eget morsmål blir mindre viktig, og til slutt kan forsvinne helt. Dette fører til kommunikasjonsproblemer (Magelssen, 2008, s.151). Dette kan være et problem fordi det fører til at innvandrere ikke får den hjelpen de trenger. Samtidig påpekes det også at det fortsatt er skepsis til bruk av tolker i slike situasjoner. Motforestillingene inkluderer praktiske og økonomiske faktorer, men også holdninger og oppfatninger om at innvandrere bør prøve å lære norsk uten hjelp av tolketjenester (Berg, 2011, s.223). Dersom de ikke kan uttrykke seg på et språk som tjenesteyteren forstår, kan det være vanskelig for begge parter å etablere tillit og forståelse. Det er derfor viktig at det legges til rette for tolketjenester og at det arbeides med å redusere skepsis mot bruk av tolker. På denne måten kan innvandrere få tilgang til den hjelpen de trenger på en måte som er tilpasset deres individuelle behov og utfordringer.

Imidlertid er det å prøve seg på norsk er ikke et problem. Derimot problemet ville oppstå dersom en ikke kjenner til de kulturelle kodene. I tillegg kan språkbruk være knyttet til kulturelle normer og verdier. Sosialarbeidere som ikke er kjent med disse normene og verdiene kan utilsiktet krenke minoriteter ved å bruke feil språk eller setninger som kan oppfattes som uhøflige eller støtende. På den andre siden kan en si at å bruke profesjonell tolk ville være behjelpelig for minoritetsspråklige og deres hjelpere. Det ville også bidratt til bedre forståelse og oppfattelse, samt å gyldiggjøre morsmålet til minoriteter i tolkede samtaler (Magelssen, 2008, s. 164). Det pekes på en utfordring hvor det er underforbruk av autoriserte

tolker hos NAV. Det poengteres at brukerne ikke bare trenger en språklig oversettelse av informasjon, men også hjelp til å forstå ord, uttrykk og systemet. Det hevdes i tolkeloven at man kun skal oversette det som blir sakt uten å legge til noe. Derfor sosialarbeidere bør skape mening i det man forklarer. Studien konkluderer med at det bør være kombinasjon av en kultursensitiv og faglig kvalitetssikret (Frøjd & Tonja Nordberg, 2022). Per Jensen & Inger Ulleberg (2019) poengterer viktigheten av å tilpasse kommunikasjonen sin til den enkelte mottaker for å sikre at budskapet blir forstått på en meningsfull måte. De utdyper videre at mennesker tolker informasjon forskjellig avhengig av bakgrunn, erfaringer, kunnskaper og perspektiv. Dette gjelder både når det gjelder fysiske forhold og kulturelle forskjeller. Det er derfor viktig å være oppmerksom på hvem hjelperen kommuniserer med, og hvordan informasjonen man gir, kan bli tolket forskjellig avhengig av personens tidligere erfaringer, kunnskaper og synspunkter. Det kan være lurt å tilpasse budskapet til personens perspektiv for å sikre at det blir forstått og mottatt på en meningsfull måte (Jensen & Ulleberg, 2019, 93-99). Kort sagt, ved å tilpasse kommunikasjonen til mottakerens perspektiv og bakgrunn, vil man kunne sikre at budskapet blir forstått på en meningsfull måte og at kommunikasjonen blir effektiv.

Frøjd og Nordberg (2022) poengterer at for minoritetsspråklige må informasjonen være tilgjengelig der de oppholder seg og må være kvalitetssikret og formidles både skriftlig og muntlig. Det er også nødvendig å bruke tilpassede metoder for å oppfylle veiledningsplikten overfor disse gruppene. Instanser som NAV unnlater noen ganger å benytte tolk til tross for at brukerne ofte har behov for det. Minoritetsbrukere har utfordringer som språkvansker, kulturforskjeller og manglende kunnskaper om det norske samfunnet, som gjør dem ekstra trengende for veiledning (Frøjd & Nordberg, 2022).

4.3 Oppbygging av tillit

"Tillit" er et palindrom, som vil si at det kan leses både fra høyre til venstre og venstre til høyre, som viser til den gjensidige respekten og symmetrien som representerer idealet om interkulturell kommunikasjon (Tange, 2017, s.119-121). Først og fremst, tillit er en sentral faktor i enhver relasjon, og dette gjelder også i et hjelpeforhold mellom sosialarbeidere og

innvandrere. Som nevnt tidligere, kan tillit være vanskelig å bygge opp og veldig enkelt å bryte ned (Grimen, 2009). Det kan være spesielt vanskelig i en situasjon der kulturforskjeller spiller inn, og det kan være vanskelig å forstå og tolke hverandres handlinger og kommunikasjon. Der er mange faktorer som kan påvirke graden av tillit mellom enkeltpersoner eller institusjoner. For eksempel kan tidligere erfaringer med en bestemt person eller institusjon, nivået av kommunikasjon og åpenhet mellom parter, og til og med kulturelle forskjeller og normer, alle spille en rolle i å bygge eller bryte tillit. Dette var tidlig i studien til Marko Valenta og Marianne Garvik (2019). Informantene i studien hevder at asylsøker i stor grad leter etter informasjon på egen hånd, da de har liten tillit til systemet og hva de får av informasjon derfra (s.126-145). Det påpekes også at tilliten til systemet er avhengig av deres status og hva slags svar de får på søknaden om asyl (Valenta & Garvik, 2019).

For å kunne bygge tillit mellom innvandrere og sosialarbeidere, er det viktig å ha interkulturell kompetanse, som også nevnt i teorien om interkulturell kompetanse. Dette kan innebære å være bevisst på ens egne og andres kulturelle forskjeller og tilpasse kommunikasjonen deretter, samt være villig til å lære av andres perspektiver og erfaringsbakgrunn. Dette kan skape en følelse av respekt og anerkjennelse som kan bidra til å bygge tillit mellom partene (Grimen, 2009; Røkenes & Hanssen, 2019; Dypedahl & Bøhn, 2017). Sosialarbeidere og andre fagpersoner som samhandler med innvandrere må være innstilt på det faktum at disse klientene kan slite med mange utfordringer, inkludert å tilpasse seg en ny kultur, lære et nytt språk og håndtere mulig diskriminering. Måten fagpersonen adresserer disse utfordringene og anerkjenner klientens opplevelse kan ha en betydelig innvirkning på deres relasjons- og tillitsnivå. Som teorien påpeker, kan egenskaper som empati og anerkjennelse være avgjørende for å bygge et godt forhold. Dette ble konkret påpekt på de fleste studiene (Hagues et al., 2019; Valenta & Garvik, 2019; Käkelä, 2020; Anderstaf et al., 2021; Nordberg & Frøjd, 2022), at bl.a. å være respektfull og forståelsesfull, aktiv lytting, å gi informasjon på en meningsfull måte, å forstå flyktningers kulturelle perspektiver og være villige til å lære av dem, samt å ha kulturell sensitivitet er viktig for å bygge tillit. En annen anbefaling er å lære seg enkle ord og uttrykk fra brukers morsmål for «bryte isen», eller avskrekke de stive og formelle aspektet ved slike møter (Hagues, et al., 2021, s.46-68). Alt i alt er det å være bevisst på sin væremåte, samt å anerkjenne brukeres

kulturelle forskjeller, som vil bidra til å skape en positiv og trygg relasjon mellom innvandrere og sosialarbeidere, som igjen kan bidra til en mer effektiv hjelpeprosess.

4.3.1 Å jobbe med asylsøkere og flyktninger:

Arbeidet med asylsøkere og flyktninger er krevende fordi det innebærer å håndtere lidelse, grusomhet og store tap. Hjelpere kan oppleve stress, søvnproblemer og følelse av utilstrekkelighet. I forhold til asylsøkere, kan tilpasning i eksillandet, diskriminering og språkproblemer være mer belastende enn tidligere traumatiske hendelser (Lindboe, 2008, s.191-192). Arbeidet kan også være komplisert av politisk klima, lav status, økonomiske forhold, utlendingsmyndighetenes beslutninger og byråkratiske begrensninger.

Maktforskjellene mellom hjelper og klient er store og kan være en viktig utfordring (Lindboe, 2008, s.191-192). Sosialarbeidere må være utstyrt med de nødvendige ferdighetene og ressursene for å jobbe effektivt med tjenestebrukere med ulik bakgrunn. Dette inkluderer å være klar over sin egen posisjon og maktdynamikk i deres interaksjon med tjenestebrukere, samt å utforske tjenestebrukernes subjektive betydninger av kultur og deres følelse av tilhørighet (Käkelä, 2020). Det må påpekes at slike perspektiver og ferdigheter kan overdrives, altså at sosialarbeider kan slite seg ut gjennom en unødvendig sterk streben etter å fikse alt av deres tjenestebrukernes utfordringer. Samtidig finnes det en viss risiko for at det å etablere for nære kontakt med brukerne kan føre til at man blir satt på en pidestall, hvor bruker opplever hjelper som nærmest allmektig (Lindboe, 2008, s.191-192).

4.4 Hvilken kunnskap?

Dette kan skape undring angående hvilken kunnskap en trenger. Dette ble diskutert og eksemplifiserer med de utfordringene som oppstår når barnevernsarbeidere jobber med etniske minoriteter, og hvordan dette kan føre til vanskelige etiske, metodiske og praktiske problemstillinger (Rugkåsa, 2008, 85-86). Barnevernsarbeid i innvandrerfamilier krever spesiell profesjonalitet i håndtering av ulike normer, med mål om å finne en løsning som både fagpersoner og innvandrere kan godta. Barnevern er et felt som setter de etiske spørsmålene i det flerkulturelle samfunnet i fokus, og dette krever at man ser på kulturelle og strukturelle

utfordringer som kan påvirke vurderingene av omsorg og omsorgssvikt. Profesjonelle må derfor være i stand til å understreke faglige problemstillinger og ta hensyn til både kulturelle og strukturelle faktorer når de jobber med etniske minoriteter (Rugkåsa, 2008, s.85-86). Flere studier viser at sosialarbeidere trenger kulturell kompetanse for å kunne arbeide mer effektivt med ulike kulturer og samfunn. De fant at kunnskap om forskjellige kulturer kan bidra til å redusere fordommer og misforståelser i sosialt arbeid (Jensen & Clancy, 2021; Hagues, et al., 2021; Nordberg & Frøjd, 2022). Det argumenteres for at mange sliter med å forstå kulturelle forskjeller og finne en balanse mellom å overdrive eller neglisjere kulturens rolle i sosialt arbeid. På den andre siden hevdes det at ved å bli for fokusert på kulturelle forskjeller kan sosialarbeidere glemme sin egen kompetanse og metoder, som fører til usikkerhet og mindre effektiv handling (Rugkåsa, 2008, 85-86). Noen sosialarbeidere sliter med å finne en balanse mellom å erkjenne kulturelle forskjeller og ikke la disse forskjellene overskygge deres faglige ekspertise. I noen tilfeller kan sosialarbeidere undervurdere sine egne evner når de jobber med klienter fra minoritetsgrupper, som kan føre til usikkerhet og redusert effektivitet. Nøkkelen er å finne en balanse mellom kulturell sensitivitet og faglig kompetanse (Rugkåsa, 2008, s.85-86).

Avslutning:

For å avrunde: Dette litteraturstudiet har forsøkt å utforske hvilke språk- og kulturmessige faktorer som påvirker relasjonen mellom brukere av minoritetsbakgrunn og deres sosialarbeidere. Teoretisk sett, ser vi at tillit spiller en stor rolle når det kommer til å bygge standhaftige relasjoner. Det er også viktig at sosialarbeidere har allsidig og velutviklet kompetanse, som eksemplifisert i kompetansetrekanten. Kanskje viktigst, når det angår brukere av minoritetsbakgrunn, er kulturforståelsen. Hjelpere må være godt opplært i hvordan å forholde seg til en meget mangfoldig brukerbase, og i tillegg vise åpenhet for å fortsette å lære om ulike kulturer.

Forsøker man å sette teorien ut i praksis, finner studier at brukere av minoritetsbakgrunn rapporterer at de ønsker at deres kulturelle og språklige bakgrunn erkjennes og settes på lik linje med majoriteten. Det synes også å være mangel på tilstrekkelig informasjon og veiledning. Mer spesifikt, må det tilrettelegges bedre for at minoritetsspråklige brukere skal kunne grundig forstå all informasjon som gis til dem, med tilstrekkelig kontekst, for å unngå potensielt skadelige misforståelser. Det må med andre ord skapes en legitim mening i det sosialarbeidere forsøker å forklare; i de tilfeller hvor det benyttes tolk, har dette lite påvirkning for å skape meningsfulle møter, da tolken kun oversetter ord, ikke kontekst. Dette betyr at vi ser en kløft mellom teori og praksis. Dermed betyr det at vi ikke bare har behov fra brukerens side, men også hjelperens. Det er altså et behov for refleksjon som gjør seg gjeldende her: sosialarbeider må for det første være klar over sin egen bakgrunn og hvordan denne står i relasjon til brukers bakgrunn. Videre er det uhyre viktig at oppfatninger om deres brukere ikke må tas for gitt. Antakelser om fremmedkulturer er ikke fakta, og med en slik antakelse vil sosialarbeider ende opp med fordommer som skader både relasjoner seg og bruker imellom, men også bruker selv.

Alt i alt, når sosialarbeidere skal bygge betydningsfulle relasjoner, basert på tillit og respekt, med sine brukere, er de mest gjeldende faktorene som følgende: kontinuerlig og aktiv jobbing med selvrefleksjon, med mål om å bygge og opprettholde kulturell forståelse og sensitivitet. Det er kun respekt som avler tillitsfulle relasjoner til syvende og sist, og det er sosialarbeiders ansvar å sørge for at slik respekt finner sted i møter med kulturelt mangfoldige og minoritetsspråklige brukere.

Referanseliste:

Alghasi, S., Eide, E. & Simonsen, A. H. (2020). *Hvem er «VI» nå? Medier og minoriteter i Norge*. Cappelen Damm Akademisk.

Anderstaf, S., Lecusay, R., Nilsson, M. (2021). 'Sometimes we have to clash': how preschool teachers in Sweden engage with dilemmas arising from cultural diversity and value differences. *Intercultural Education*, 32(3), 296-310.

<https://doi.org/10.1080/14675986.2021.1878112>

Berg Berit (2011). «Lost in translation» Om kulturell brobygging og bruk av tolk som kommunikasjons hjelpemiddel. (red). I Berg, B. & Ask, T. *Minoritets perspektiver i sosialt arbeid*. Universitetsforlaget. (s.223-247).

Berg, B., Ellingsen, I. T., Levin, I. & Kleppe, L. C. (2015). *Hva er sosialt arbeid*. I Ellingsen, I. T., Levin, I., Berg, B. & Kleppe, L. C. (red.) *Sosialt arbeid- En grunnbok*. (s.19-35). Universitetsforlaget.

Brodtkorb, E. & Rugkåsa, M. (2015). Sosiologisk og sosialantropologisk tankemåte. (red). I Brodtkorb, E. & Rugkåsa, M. *Mellom mennesker og samfunn*. (2.utg.). Gyldendal. (s.17-36).

- Bø, B. P (2010). Det flerkulturelle barnevernsarbeidet- utfordringer, erfaringer og kompetansebehov. I Kaya, M. S., Høgmo, A. & Fauske, H. (red.) *Integrasjon og mangfold: Utfordringer for sosialarbeideren*. (s.206-232).
- Dahl, Ø. (2013). *Møter mellom mennesker: Innføring i Interkulturell kommunikasjon*. (2.utg.). Gyldendal.
- Dalland, O. (2012). *Metode og oppgaveskriving*. (5.utg.). Gyldendal.
- Dalland, O. (2021). *Metode og oppgaveskriving*. (7.utg.). Gyldendal.
- Dydahl, R., Borchgrevink, C. & Aandal-Herseth, R. (2009). Arbeidsglede, utbrenthet og traumatisering hos hjelpere som arbeider med asylsøkere og flyktninger. (red.). I Eide, K., Qureshi, N. A., Rugkåsa, M. & Vike, H. *Over profesjonelle barrierer: Et minoritetsperspektiv i psykososialt arbeid med barn og unge*. Gylden Akademisk. (s.187-204).
- Dypedahl, M. & Bøhn, H. (2017). *Veien til interkulturell kompetanse*. (2.utg.) Fagbokforlaget.
- Egden, S. (2014). Globalisering og migrasjon. (red). I Båtnes, P. I, & Egden, S. *Flerkulturell forståelse i praksis*. Gyldendal Akademisk. (s.53- 75).
- Eriksen, T. H. & Sajjad, T. A. (2020). *Kulturforskjeller i Praksis: Perspektiver på det flerkulturelle Norge*. (7.utg.) Gyldendal.
- FO. (2019). *Yrkesetiskegrunnlagsdokument* [brosjyre].
<https://www.fo.no/getfile.php/1311735-1585635696/Dokumenter/Din%20profesjon/Brosjyrer/Yrkesetisk%20grunnlagsdokument.pdf>
- Frøjd, E. K., Nordberg, T. (2022). Rettighetsinformasjon, veiledning og rettshjelp til språklige minoriteter. *Kritisk juss*, 48(1), 19-44. <https://doi.org/10.18261/kj.48.1.3>
- Grimen, H. (2001). *Hva er tillit*. Universitetsforlaget.

Hagues, R. J., Cecil, D., Stoltzfus, K. (2019). The experiences of German social workers working with refugees. *Journal of Social Work*, 21(1), 46-48.

<https://doi.org/10.1177/1468017319860305>

Ihle, R. (2008). *Søkelys: Perspektiver på arbeid med etniske minoriteter i velferdstjeneste*. Høyskoleforlaget.

Jensen, A. Y. & Clancy, A. (2021). Helseesykeplaier på hjemmebesøk hos mødre med innvandrerbakgrunn. *Nordisk sygepleieforskning*, 11(4.). (s.310-323).

<https://www.idunn.no/doi/full/10.18261/issn.1892-2686-2021-04-06>

Jensen, P. & Ulleberg, I. (2019). *Mellom ordene kommunikasjon i profesjonell praksis*. (2.uyg.). Gyldendal.

Kasins, O, (2014) Flerkulturalitet og profesjonelle utfordringer. I Båtnes, P. I. & Egden, S. *Flerkulturell forståelse i praksis*. Gyldendal Akademisk. (s.129-151).

Kaya, M. S. (2010). Innledning. (red.). I Kaya, M. S., Høgmo, A. & Fauske, H. *Integrasjon og mangfold: Utfordringer for sosialarbeideren*. Cappelen akademisk forlag. (s.13-47).

Käkelä, E. (2020). Narratives of power and powerlessness: cultural competence in social work with asylum seekers and refugees. *European Journal of Social Work*, 23(3), 425-436.

<https://doi.org/10.1080/13691457.2019.1693337>

Levin, I. (2021). *Hva er sosialt arbeid*. (2.utg.). Universitetsforlaget.

Magelssen, R. (2008). *Kultursensitivitet: Om å finne likhetene i forskjellene*. (2.utg.). Akribe.

Magnussen, M. (2020). «Jeg er klar til å bidra»: Utforskning og utfordring av bakkebyråkraters kategorisering av flyktninger som prøver å komme i jobb i dagens Norge.

Tidsskrift for velferdsforskning, 23(1), (63-75). <https://doi.org/10.18261/issn.2464-3076-2020-01-05>

Norbye, A. B. (2004). Ranghild Magelssen: Kultursensitivitet. Om å finne likhetene i forskjellene. (2.-3. utg.). *Norsk antropologiske tidsskrift*. (vol.14). (s.165-167).<https://www.idunn.no/doi/full/10.18261/ISSN1504-2898-2003-02-03-13>

Norvoll, R. (2015). Makt og avmakt. I Brodtkorb, E & Rugkåsa, M. (red.). *Mellom Mennesker og samfunn*. (2.utg.). (s.68-92). Gyldendal.

Otterstad, A. M. (2008). Innledning «Å skrive fram» Profesjons- og mangfoldsdiskurser. I Otterstad, A. M. (Red.). *Profesjonsutøvelse og kulturelt mangfold- fra utsikt til innsikt*. Universitetsforlaget. (s.10-27).

Rugkåsa, M. (2008). Majoriteten som premissleverandør i «flerkulturelt» arbeid. (red.). I Otterstad, A. M. *Profesjonsutøvelse og kulturelt mangfold- fra utsikt til innsikt*. Universitetsforlaget. (s.78-95).

Rugåsa, M. (2018). Etniske minoriteter og sosialt arbeid. *Tidsskrift for velferdsforskning*. 21,(2.). (s.180-185). <https://www.idunn.no/doi/full/10.18261/issn.2464-3076-2018-02-06>

Røkenes, O. H. & Hanssen, P. (2019). *Bære eller breste: Kommunikasjon og relasjon i arbeid med mennesker*. (3.utg.). Fagbokforlaget.

Schiefloe, P. M. (2019). *Mennesker og samfunn: Innføring i sosiologisk forståelse*. (3.utg.). Fagbokforlaget.

Skau, Greta Marie. (2018). *Gode fagfolk vokser: Personlig kompetanse i arbeid med mennesker*. (5. utg.). Cappelen Damm akademisk.

Tange, H. (2017). Øyvind Dahl 2013. Møter mellom mennesker: Innføring i interkulturell kommunikasjon. 2. udg. (1. udg. 2001). Oslo: Gyldendal Akademisk. 313 sider. ISBN 978-82-05-44684-7. Pris 399 NKR. *HERMES - Journal of Language and Communication in Business*, 26(51), 119–121. <https://tidsskrift.dk/her/article/view/97442/146619>

Thorbjørnsrud, B. (2015). Kulturelle fortolkningsrammer. I Brodtkorb, E & Rugkåsa, M. (red.). *Mellom Mennesker og samfunn*. (2.utg.). (s.201-235). Gyldendal.

Valenta, M. & Garvik, M. (2019). Enslige mindreårige asylsøkere- opplevelser og mestring av midlertidighet. *Tidsskrift for velferdsforskning*, 22(2.). (s.126-145).

<https://www.idunn.no/doi/full/10.18261/issn.2464-3076-2019-02-03>

Volckmar-Eeg, M. G., Vassenden, A. (2022). Et flipperspill i velferdsstaten: Innlåsing av innvandrere med «språkutfordringer» i NAV. *Tidsskrift for samfunnsforskning*, 63(4.). (s. 260-277). <https://doi.org/10.18261/tfs.63.4.2>

Vedlegg 1: Søkelogg

Søkesett	Søkeord	Antall treff	Merknader
	Database: Oria Dato: vår- 20.03-23.		
	Tillit	3636 treff	Uten avgrensning
		38 treff	Avgrenset fra 2015-2023. norsk og engelsk. Med emne tillit. Faffellvurdert: Tillit, sosial orden og kunnskap: sosiologiske perspektiver på tillitens natur og funksjon i senmoderne samfunn Mellom idealer og realiteter på Dikemark asylmottak
	Samhandling og innvandrere	23	Avgrenset fra 2015-2023 (meste treffene er bøker, studentoppgaver) Også var det om bl.a. migrasjon og helse, demens, Bok: Når verden banker på : nye utfordringer for profesjonsutøvelse
	Tillitsbrudd	6	Fra 2017- 2023
		250	Uten avgrensning

	Relasjonsbygging Fikk samme treffe da jeg søkt: tillit* OR kulturforskjell OR kulturkompetanse OR relasjonsbygging	14	Avgrenset fra 2017-2023 og kun artikler. Treffene omhandle bl.a. brukermedvirkning, sosialmedier, osv.) Mest relevant er artikkelen: Helsesykepleier på hjemmebesøk hos mødre med innvandrerbakgrunn. En kvalitativ intervjustudie av mødrenes opplevelser (kvalitative studie).
	kultursensitivitet*	35	Bok: Kultursensitivitet : om å finne likhetene i forskjellene
	tillit* OR kulturforskjell OR kulturkompetanse	8	Artikler : (Fagfellvurdert tidsskrift for samfunnsforskning) Tillit, sosial orden og kunnskap: sosiologiske perspektiver på tillitens natur og funksjon i senmoderne samfunn
	kulturkompetanse og språk	19	Bøker: Profesjonsutøvelse og kulturelt mangfold: fra utsikt til innsikt. Møter mellom mennesker: interkulturell kommunikasjon
	holdninger AND interkulturell kommunikasjon* AND innvandrere	2 treff	Fra 2017-2023 Her fikk jeg treff på to bøker. Valgt denne boka. Veien til interkulturell kompetanse
	Cultural competence AND social work AND refugees	145treff	Fra 2017-2023.

	Cultural competence AND social work AND refugees AND trust	11 treff	<p><u>The experiences of German social workers working with refugees</u></p> <p><u>Narratives of power and powerlessness: cultural competence in social work with asylum seekers and refugees</u></p> <p><u>Cultural aspects in multicultural mentoring-to-work relationships</u></p>
Avgrensninger:			
	Database: Scopus Dato: vår- 27.03.2023		
Søkesett	Søkeord	Antall treff	Merknader
	Newly arrived AND immigrants AND relations AND cultural differences*	3 treff	<p>Fra 2017- 2023</p> <p>‘Sometimes we have to clash’: how preschool teachers in Sweden engage with dilemmas arising from cultural diversity and value differences</p>

	Cultural diversity* AND relations AND newly arrived AND immigrants	2 treff	<p><u>xplaining culturally and linguistically diverse (CALD) parents' access of healthcare services for developmental surveillance and anticipatory guidance: qualitative findings from the 'Watch Me Grow' study</u></p> <p>(inkludert I oppgaven)</p> <p><u>Sometimes we have to clash': how preschool teachers in Sweden engage with dilemmas arising from cultural diversity and value differences</u></p>
--	---	---------	--

Avgrensninger:

	Database: Idunn Dato: vår-20.03-23.
--	--

Søkesett	Søkeord Tillit	Antall treff 5693 1869 9 12	Merknader Uten avgrensning fra 1962-2023 Fra 2017-2023 Med å velge Flyktninger som nøkkelord Med å velge Tillit som nøkkelord, der jeg får artikkel: <u>«Når jeg føler meg trygg, prøver jeg å si litt om det jeg har vært utsatt for». Traumatiserte flyktningers opplevelse av tillit i psykoterapi</u>
----------	-------------------	--	---

	Kultursensitivitet	48 treff	<p>Fra 2017-2023</p> <p>Artikkel som: Tidsskrift for Velferdsforskning) Etniske minoriteter og sosialt arbeid (inkludert i studien)</p>
		23 treff	<p>Vær snill! - Råd fra enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger til voksne omsorgsgivere (inkludert i oppgaven)</p> <p>Resten er blandning av omsorg i barnevern, foreldre med møte i det norske barnevernet, urfolk, innvandreres helse osv.</p>
	Kulturkompetanse	20	<p>Fra 2017-2023</p> <p>(Tidsskrift for Velferdsforskning) Marianne Rugkåsa, Signe Ylvisaker, Ketil Eide: Barnevern i et minoritetsperspektiv. Sosialt arbeid med barn og familier.</p>
	Nyankomne innvandrere OR tillit	81	<p>Fra 2017-2023</p> <p>Vitenskapelig artikkel: Å bruke erfaringene til nyankomne mannlige syriske flyktninger til å utfordre den store norske integreringsfortellingen (inkludert i oppgaven)</p>

			Flyktingtjenesten – et grenseløst tjenesteområde
	tillit og utfordringer i relasjon med innvandrere	5	Avansert søk 2017-2023 Lite relevans
	mistillit og utfordringer med nyankomne innvandrere	8	(Vitenskapelig publikasjon) Tillit til velferdstjenester?
	grensesetting* OR nyankomne innvandrere	5	
	tillit og mistillit* OR nyankomne innvandrere	27	Her valgte jeg kun vitenskapelige artikler, og fra 2017-2023 kun vitenskapelige artikler.
	Innvandrere AND Sosialarbeidere AND Tillit	11 treff	«Hele skolen trenger ikke den oppmerksomheten» (2019- Etniske minoriteters opplevelser av politiets skolebesøk på Oslos østkant) Å bygge broer. Helseresurser og sosial kapital blant eldre somaliere i Norge (2022- reanalyse som metode «frame analysis» av to induktive tematiske analyser) som er basert på to masterprosjekter.
			Fra 2017-2023 og kun vitenskapelige artikler

			<p>Et flipperspill i velferdsstaten: Innlåsing av innvandrere med «språkutfordringer» i NAV (2022) (((inkludert i oppgaven)))</p> <p>Kulturforskjeller i terapeutisk alliansebygging (2020)</p> <p>Fra 2017-2023 kun vitenskapelige artikler, med nøkkelord: Norway. Gjentakende resultat</p>
	Innvandrere AND Sosialarbeidere AND Tillit OR (innvandrere*)	219	
	Innvandrere OR Sosialarbeidere OR Tillit OR kulturforskjeller	31	
	Kulturalisering*	15	<p>Fra 2017-2023. kun vitenskapelige artikler.</p> <p>Bilder av omsorg: tause normer for arbeid i flerkulturelle stabsfellesskap i norske sykehjem (2022)</p>

	kulturalisering* innvandrere AND relasjon	5	Foreldrestøtte ved omsorgsovertakelse - et minoritetsperspektiv (2021)
	Innvandrere AND Sosialarbeidere NOT Tillit	4	
	(Innvandrere OR Migranter) AND (Sosialarbeidere OR Veiledere) AND (Tillit)	34	Fra 2017-2023. kun vitenskapelige artikler. Fikk nesten alle tidligere søkende artikler (alt på ett). Rettighetsinformasjon, veiledning og rettshjelp til språklige minoriteter , 2022). (inkludert i oppgaven) «Jeg er klar til å bidra» (Utforskning og utfordring av bakkebyråkraters kategorisering av flyktninger som prøver å komme i jobb i dagens Norge, 2020)
Avgrensninger:			

Vedlegg: Oversikt over artiklene:

Studie nummer 1

Kilde	Frøjd, E. K., Nordberg, T. (2022). Rettighetsinformasjon, veiledning og rettshjelp til språklige minoriteter. <i>Kritisk juss</i> , 48(1), 19-44. https://doi.org/10.18261/kj.48.1.3
Formål, problemstilling og / eller forskningsspørsmål	<p>Studie diskuterer to forskjellige tilnærminger for å gi informasjon om rettigheter til minoritetspråklige brukere: den kulturfølsomme metoden og den profesjonelt fokuserte metoden.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Link- metoden tar hensyn til mottakerens språk og kulturelle bakgrunn når de gir informasjon om deres rettigheter. - Den faglig fokuserte metoden knyttes ofte til rettshjelp og er ikke skreddersydd til mottakerens språk og kultur, men fokuserer heller på juridiske områder som mottakeren mest sannsynlig trenger kunnskap om. Språkbarrierer kan imidlertid ofte være et problem med denne metoden. <p>Studiet stilles spørsmål om: Hvilken grad forvaltningslovens veiledningsplikt fungerer som den sikkerhetsventilen den er ment å være, eller om den er en sovende paragraf.</p>
Metode	Studien er en casestudie som tar utgangspunkt i Link-kontoret og Tøyen rettshjelp, og undersøker kommunikasjonen mellom språklige minoriteter og velferdstjenestene i en spesifikk empirisk kontekst.
Utvalg og innsamling av data	Artikkelen bruker både kvantitative og kvalitative metoder, med deskriptiv statistikk fra Link-kontoret og Tøyen rettshjelp som viser saksområder og språk på veiledningen gitt, samt kvalitative intervjuer med seks brukere av Link-kontoret og rettshjelpen
Resultater / funn / diskusjon	<p>Artikkelen diskuterer rettighetsfestede velferdsgoder i Norden, og hvordan veiledningsplikten til forvaltningen er en viktig forutsetning for et velfungerende velferdssystem. Videre pekes det på at veiledningsplikten ikke fullt ut dekker veiledningsbehovet til ressursvake grupper, og at rettshjelpsundersøkelser viser at sårbare grupper ofte ikke oppsøker rettshjelp selv når de har problemer med stor velferdsmessig betydning.</p> <p>Tøyen rettshjelp har identifisert tre sentrale områder for å nå økonomisk vanskeligstilte borgere med begrensede norskkunnskaper og manglende kjennskap til det norske velferdssystemet: interkulturell kompetanse, tillit og lokal forankring. Link-metoden og interkulturell kompetanse tar høyde for</p>

	<p>samspillet mellom ulike kategorier når man skal veilede eller informere borgere om rettigheter og plikter.</p> <p>Link-metoden handler om å veilede og oversette språklig og kulturelt, og brukerne gir positive tilbakemeldinger om hvordan link-arbeiderne hjelper dem med å søke om ting og forstå vedtak fra NAV. Tøyen rettshjelp viser at link-metoden kan være effektiv også innen rettighetsinformasjon og rettshjelpsfeltet. Artikkelen diskuterer også forskjellen mellom den kultursensitive og fagfokuserede tilnærmingen til å formidle rettigheter til minoritetsspråklige og viser hvordan link-kontoret på Tøyen har lyktes med å kombinere begge tilnærmingene for å møte brukernes behov på en fruktbar måte.</p> <p>Erfaringene fra både Link-kontoret og Tøyen rettshjelp viser at det er behov for kultursensitiv tilnærming i samspill med fagkunnskap for å bedre kommunikasjonen med nyankomne. Link-kontorets rolle som brobygger viser seg å være nøkkel for denne tilnærmingen.</p> <p>Artikkelen diskuterer hvordan rettshjelp og veiledning kan tilpasses språklige og kulturelle minoriteter. Studier viser at det er behov for en kombinasjon av faglig kvalitetssikring og kultursensitiv tilnærming for å gi effektiv rettshjelp.</p> <p>Språkbarrierer i møtet mellom Link-kontorets brukere og det offentlige bør forstås som uttrykk for sammensatte utfordringer som dreier seg om språk, botid i landet og stønadsavhengighet. Link-arbeidere poengterer at kjernen er å ha kompetanse til å forstå ulike gruppers behov når de skal informere og veilede om rettigheter og plikter.</p> <p>Tøyen rettshjelp har identifisert tre sentrale områder for å nå økonomisk vanskeligstilte borgere med begrensede norskkunnskaper og manglende kjennskap til det norske velferdssystemet: interkulturell kompetanse, tillit og lokal forankring.</p>
Kvalitetsvurdering	<p>Styrker: kvalitative intervjuer med seks brukere av Link-kontoret og rettshjelpen. Kvantitative og kvalitative funn brukes for å synliggjøre kjennetegn ved sårbare grupper og deres behov, og hvordan de kan møtes. Den fagfokuserede metoden har flere sterke sider. En av dem er påliteligheten av den informasjonen det gis, som særlig kommer av direkte kontakt mellom mottakere og fagkunnskapen.</p> <p>Svakheter: Funnene er ikke generaliserbare da kvalitative dataene er basert på 6 personers erfaringer, hvor kun en av dem som ikke hadde behov for tolk. Altså at oversettelse gjennom tolk kunne ha påvirket kvaliteten på informasjonsflyten. Likevel det gir innsikt i brukere av Link-kontoret og rettshjelpen fra brukerens perspektiv.</p>
Relevans:	<p>Studien viser hvordan interkulturell kompetanse er nødvendig for å hjelpe økonomisk vanskeligstilte med begrensede norskkunnskaper innenfor rettssystemet. En kultursensitiv tilnærming i samspill med fagkunnskap er nødvendig for effektiv rettshjelp til språklige og kulturelle minoriteter. Dette er</p>

	relevant for sosialarbeidere som jobber med minoritetsbrukere som trenger hjelp med bl.a. juridiske spørsmål.
--	---

Studie nummer 2

Kilde	Käkelä, E. (2020). Narratives of power and powerlessness: cultural competence in social work with asylum seekers and refugees. <i>European Journal of Social Work</i> , 23(3), 425-436. https://doi.org/10.1080/13691457.2019.1693337
Formål, problemstilling og / eller forskningsspørsmål	<p>Hensikten med artikkelen er å utforske sosialarbeidernes erfaringer med å forhandle og imøtekomme kulturelle forskjeller med tjenestebrukere som samtidig opplever de sammensatte effektene av fordommer og innvandringskontroll. Artikkelen trekker fra en studie som bygger på den begrensede forskningen på sosialarbeidernes perspektiver og erfaringer med kulturelt kompetent sosialt arbeidspraksis. Selv om omfanget av studien diskutert i denne artikkelen ikke var begrenset til sosialarbeidernes forståelse av kulturell kompetanse med asylsøkere og flyktninger, deltakernes refleksjoner om makt, posisjon og deltakelse fokuserte i stor grad på deres erfaringer med å jobbe med disse gruppene.</p> <p>Problemene som er diskutert i denne artikkelen er relatert til utfordringene sosialarbeidere står overfor når de arbeider med tjenestebrukere som opplever de sammensatte effektene av forskyvning, traume, og innvandringskontroller. Artikkelen fremhever viktigheten av å utforske tjenestebrukernes subjektive betydninger av kultur og deres følelse av tilhørighet, samt behovet for at sosialarbeidere skal være oppmerksomme på sin egen posisjon og kraftdynamikk i deres interaksjon med tjenestebrukere. Artikkelen diskuterer også rasespenningene som kan oppstå i samarbeid med asylsøkere med differensiert tilgang til velferd.</p>
Metode	Studien bygger på funn fra en kvalitativ del av en blanding av kvantitative og kvalitative forskningsmetoder utført i Glasgow, Skottland i 2016.
Utvalg og innsamling av data	Studien bygger på funn fra en kvalitativ del av en blanding av kvantitative og kvalitative forskningsmetoder utført i Glasgow, Skottland i 2016. Studien utforsket sosialarbeidernes erfaringer med å omsette kulturell kompetanse til praksis. Dataene ble samlet inn ved hjelp av semistrukturerte intervjuer med åtte sosialarbeidere og ved å be dem om å svare på tre åpne narrative vignett scenarier som skildrer tverrkulturelle konflikter. Tematisk analyse av dataene ble ansett som velegnet for å fange subtile nyanser og latent mening i deltakernes fortellinger.

	<p>En heterogen målrettet prøvetakingsstrategi ble brukt for å rekruttere deltakere med ulike arbeidshistorier med det formål å undersøke kulturell kompetanse i sammenheng med samfunnet i endring og sosialarbeidspraksis.</p>
<p>Resultater / funn / diskusjon</p>	<p>funnene fra intervjuer og vignettdiskusjoner om sosialarbeid med asylsøkere. Funnene viser at sosialarbeidere forstår kulturell kompetanse som mer enn bare kulturell kunnskap og bevissthet. De er også opptatt av å forstå strukturelle og kulturelle faktorer som påvirker tjenestebrukeres situasjon. Dette reflekterer en økende bevissthet om behovet for å ta hensyn til kultur og struktur i sosialt arbeid med asylsøkere. Videre viser funnene eksempler på god praksis i sosialt arbeid med asylsøkere.</p> <p>Studien fant at sosialarbeidere står overfor betydelige utfordringer i arbeidet med asylsøkere og flyktninger som opplever de sammensatte effektene av fordommer, traume, og innvandringskontroller. Studien fremhever viktigheten av å utforske tjenestebrukernes subjektive betydninger av kultur og deres følelse av tilhørighet, samt behovet for at sosialarbeidere skal være oppmerksomme på sin egen posisjon og maktdynamikk i deres samspill med tjenestebrukere. Studien fant også at sosialarbeidere må være utstyrt med de nødvendige ferdighetene og ressursene for å jobbe effektivt med tjenestebrukere fra ulike bakgrunner.</p> <p>Resultatene antyder at sosialarbeidere må være utstyrt med de nødvendige ferdighetene og ressursene for å jobbe effektivt med tjenestebrukere med ulik bakgrunn. Studien fremhever betydningen av kulturell kompetanse i sosialt arbeidspraksis og behovet for at sosialarbeidere skal være oppmerksomme på sin egen posisjon og maktdynamikk i samspillet med tjenestebrukere. studien understreker også behovet for sosialarbeidere å bevege seg utover den kulturelle linsen ved å analysere forskjell og ulempe, og i stedet fokusere på å fremme sosial rettferdighet og adressere strukturelle ulikheter.</p> <p>Sosialarbeidere anså kulturkunnskap som relevant for å arbeide med migranter og vektla betydningen av respekt for tjenestebrukeres kulturelle og religiøse skikker. De mente også at kulturkunnskap kunne redusere risiko og unngå rasisme ved unnlattelse. Selv om sosialarbeiderne formidlet en essensialistisk forståelse av kultur, var de også kritiske til sin egen uvitenhet og inkompetansefølelse i forhold til ulike kulturer. De motsto å framstille migranter som kulturelle andre og kritiserte konstruksjon av tjenestebrukeres kulturer i dårligere termer.</p>
<p>Kvalitetsvurdering</p>	<p>Styrker: Styrken i denne studien inkluderer fokus på sosialarbeidernes perspektiver og erfaringer med kulturelt kompetent praksis med asylsøkere og flyktninger, som er et underundersøkt område. Studien gir også innsikt i utfordringene og strategiene som er involvert i å jobbe med denne befolkningen, som kan informere utviklingen av opplæring og støtte til sosialarbeidere. I tillegg, studien fremhever viktigheten av å adressere makt, posisjonalitet, og deltakelse i kulturell kompetent praksis, som kan bidra til mer effektiv og etisk praksis med forskjellige befolkninger. Studien brukte vignetter for å be om diskusjon blant deltakerne om deres erfaringer med å ta opp spørsmål som bl.a. omskjæring, tvangsekteskap, og å reflektere over deres personlige og profesjonelle verdier.</p>

	<p>Svakheter: Studien inkluderer den lille prøvestørrelsen på sosialarbeidere som er intervjuet, noe som kan begrense generaliserbarheten av funnene. I tillegg ble studien utført på et bestemt geografisk sted og gjenspeiler kanskje ikke erfaringene fra sosialarbeidere i andre sammenhenger. Til slutt, studien inkluderte ikke perspektivene til tjenestebrukerne selv, som kan gi verdifull innsikt i effektiviteten av kulturell kompetent praksis med asylsøkere.</p>
Relevans	<p>Studien forslår å ha kulturell kompetanse som mer enn bare kulturell kunnskap og bevissthet. Man bør forstå strukturelle og kulturelle faktorer som påvirker tjenestebrukeres situasjon. Dette indikerer en økende bevissthet om behovet for å ta hensyn til kultur og struktur i sosialt arbeid med asylsøkere.</p> <p>Studien nevner utfordringer sosialarbeidere står overfor i arbeidet med asylsøkere og flyktninger, som opplever sammensatte effekter av fordommer, traumer og innvandringskontroller. Det er derfor viktig at sosialarbeidere er i stand til å utforske tjenestebrukeres subjektive betydninger av kultur og deres følelse av tilhørighet. Samtidig fremhever studien betydningen av å være oppmerksom på maktdynamikk og posisjonaltet i samspillet mellom sosialarbeidere og tjenestebrukere, samt behovet for å ha de nødvendige ferdighetene og ressursene for å jobbe effektivt med tjenestebrukere fra ulike bakgrunner.</p>

Studiet nummer 3

Kilde	<p>Hagues, R. J., Cecil, D., Stoltzfus, K. (2019). The experiences of German social workers working with refugees. <i>Journal of Social Work</i>, 21(1), 46-48. https://doi.org/10.1177/1468017319860305</p>
Formål, problemstilling og / eller forskningsspørsmål	<p>Formålet med denne studien er å undersøke erfaringene fra tyske sosialarbeidere som leverte tjenester til flyktninger under flyktningkrisen 2014-2016. Studien utforsker også anbefalingene fra sosialarbeidere for å forberede sosialarbeidsstudenter til å jobbe med flyktninger.</p> <p>Forskningsspørsmålene i denne studien er:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hva er erfaringene fra tyske sosialarbeidere som leverte tjenester til flyktninger under flyktningkrisen 2014-2016? 2. Hvilke anbefalinger har sosialarbeidere for å forberede sosialarbeidsstudenter til å jobbe med flyktninger.

<p>Metode</p>	<p>Metoden som brukes i denne studien er kvalitativ forskning. Data ble samlet fra intervjuer og en fokusgruppe for totalt 34 sosialarbeidere som arbeider med flyktninger. En semistrukturert intervjuguide med ni åpne spørsmål ble brukt til å veilede intervjuene.</p>
<p>Utvalg og innsamling av data</p>	<p>Intervjuer ble gjennomført med 34 sosialarbeidere som arbeider med flyktninger i to regioner i Tyskland, Berlin/Brandenburg og Wuřzburg. Deltakerne ble valgt ut gjennom henvisninger fra andre sosialarbeidere og frivillige tolker som var knyttet til flere flyktningbosettingsbyråer.</p> <p>Dataene i denne studien ble samlet gjennom semistrukturerte intervjuer og en fokusgruppe med sosialarbeidere som leverte tjenester til flyktninger under flyktningkrisen 2014-2016 i to regioner i Tyskland. Totalt 34 sosialarbeidere ble intervjuet, og et spørreskjema ble brukt til å samle demografiske data og registrere reaksjoner på fem Likert-type elementer med en syv-punkts skala. Intervjuene ble spilt inn og transkribert, og dataene ble analysert ved hjelp av den konstante komparative metode.</p>
<p>Resultater / funn / diskusjon</p>	<p>Denne studien har diskutert erfaringene fra tyske sosialarbeidere som leverte tjenester til flyktninger under flyktningkrisen 2014-2016. Studien hadde som mål å dokumentere praksis som oppfattes som mest effektiv av frontlinjens sosialarbeidere som leverer tjenester til flyktninger i Tyskland, samtidig som de samler forslag til forbedring i sosialarbeidsutdanning som kunne implementeres på tvers av læreplanen for sosialt arbeid for bedre å forberede fremtidige sosialarbeidere til å svare på flyktningers behov. Studien identifiserte flere utfordringer som sosialarbeidere står overfor og ga anbefalinger for å forberede sosialarbeidsstudenter til å jobbe med flyktninger.</p> <p>Sosialarbeidere identifiserte tre overordnede temaer som de anså som de største behovene blant flyktningene: (1) navigering i det komplekse systemet og administrere med realistiske forventninger, (2) å ha et trygt og sikkert miljø og (3) integrasjon i det tyske samfunnet. Selv om det var en bred variasjon i behovene som ble rapportert, var disse temaene gjennomgående og kritiske for å hjelpe flyktningene.</p> <p>Resultatene av denne studien tyder på at sosialarbeidere møtte en rekke utfordringer, inkludert språkbarrierer, kulturelle forskjeller og mangel på ressurser. Sosialarbeiderne rapporterte imidlertid også at de følte en følelse av oppfyllelse og tilfredshet fra sitt arbeid. Studien identifiserte også flere anbefalinger for å forberede sosialarbeidsstudenter til å jobbe med flyktninger, inkludert viktigheten av kulturell kompetanse, å lære å se menneske «øye til øye» å dyrke empati, overvinne personlige bias, selvrefleksjon, og etterutdanning innen flerkulturell kompetansebygging.</p>

	<p>Studien identifiserte behov for både personlige egenskaper og praktiske ferdigheter, inkludert empatisk reaksjon, selvrefleksjon, likeverdig behandling av flyktninger og tverrkulturell kunnskap. Deltakerne understreket også viktigheten av å få erfaring på bakken og muligheten til å delta i internasjonale feltplasseringer for å utvikle kulturell kompetanse. Forslag til en ny læreplan for sosialt arbeid og etterutdanning ble også diskutert. Studien konkluderte med at utdanningsprogrammer bør utforske muligheter for internasjonale erfaringer for studentene sine for å forberede dem bedre for fremtidig arbeid med flyktninger og andre innvandrebevolkningsgrupper og utvikle tverrkulturell kompetanse.</p> <p>Studien fant at prinsippene som er innebygd i profesjonsetiske koder, som klientdeltakelse i beslutningstaking, bygge solidaritet med klienter og behandle individer helhetlig, ble reflektert i svarene fra deltakerne. Begrepet kulturell kompetanse ble fremhevet som viktig i tverrkulturelle møter for å unngå utnyttelse av maktforskjeller og monolitisk kulturell forståelse. Implikasjonene for sosialarbeidspraksis med flyktninger inkluderte betydningen av teamsamarbeid, psykologisk egenomsorg (å ivareta sin egen psykiske helse), selvrefleksjon for å overvinne personlige fordommer og videreutdanning i å bygge flerkulturell kompetanse. Den økologiske modellen ble brukt som et rammeverk for å foreslå sosialfaglig opplæring på tvers av praksisnivåer, inkludert mikro-, meso-/samfunns- og makronivåer. Kulturelt mangfold, kompetanse, medfølelse og nysgjerrighet ble identifisert som avgjørende på alle nivåer av sosialarbeidspraksis.</p> <p>Konklusjonen av studien er at flyktningekrisen vil fortsette å være et stort globalt spørsmål, og det er viktig å utvikle beste praksismodeller for å veilede tjenestetilbudet til denne befolkningen.</p>
Kvalitetsvurdering	<p>Studiens kvantitative del var nyttig for å gi kontekst, men instrumentet som ble brukt var sammensatt av enkeltelementmål utviklet av studiens forfattere. Dataanalysen var begrenset til grunnleggende deskriptiv statistikk. Datainnsamlingen ble gjort over en seks måneders periode i to forskjellige regioner, og i løpet av denne tiden var det flere terrorrelaterte hendelser som kunne påvirke deltakernes synspunkter. Spesielt nevnes en hendelse hvor en flyktning angrep passasjerer på et tog i Würzburg. Selv om det ikke er klart synlig i funnene, kan denne hendelsen ha hatt en viss påvirkning på deltakernes synspunkter. Disse faktorene bør tas i betraktning når man tolker studiens funn og konklusjoner.</p> <p>Studiens begrensninger inkluderer begrenset utvalgsstørrelse, metodiske utfordringer i forhold til datainnsamling, og potensielle oversettelsesproblemer som kan påvirke studiens funn. Selv om utvalget er tilstrekkelig for en kvalitativ studie, kan ikke funnene generaliseres til en større populasjon. Til tross for forsøkene på å redusere oversettelsesproblemer gjennom bruk av tolker og betalte oversettere, var det fremdeles noen utfordringer med å oversette noen svar til engelsk. Disse begrensningene bør tas i betraktning når man vurderer studiens funn og konklusjoner.</p>
Relevans	<p>Studien gir innsikt i utfordringene og behovene til flyktninger, samt de personlige egenskapene og praktiske ferdighetene som sosialarbeidere trenger for å gi</p>

	effektive tjenester til denne befolkningen. Videre gir studien anbefalinger for å forberede fremtidige sosialarbeidere til å jobbe med flyktninger og andre innvandrerbefolkninger. Studiens funn kan bidra til å forbedre tjenestene som tilbys til flyktninger og andre innvandrerbefolkninger, og dermed bidra til å integrere disse gruppene i vertslandets samfunn.
--	--

Studiet nummer 4

Kilde	Volckmar-Eeg, M. G., Vassenden, A. (2022). Et flipperspill i velferdsstaten: Innlåsing av innvandrere med «språkutfordringer» i NAV. <i>Tidsskrift for samfunnsforskning</i> , 63(4.). (s. 260-277). https://doi.org/10.18261/tfs.63.4.2
Formål, problemstilling og / eller forskningsspørsmål	<p>Formålet med studien er å undersøke hvordan kategorisering av saker etter NAV (Arbeids- og velferdsetaten) rådgivere som bruker kategorien «språk» kan føre til diskvalifisering av innvandrere fra ulike tjenester og ytelser, noe som resulterer i deres langsiktige avhengighet av sosial velferd. Studien tar sikte på å identifisere mekanismene som fører til slik «innlåsing» av brukere i NAV-systemet og å foreslå en analytisk metafor for et flipperspill for å visualisere og forstå dette fenomenet. Studien er basert på feltarbeid utført på et NAV-kontor og bruker teorier om byråkrati på gatenivå og institusjonell etnografi for å analysere dataene</p> <p>Spørsmålet som tas opp i denne studien er «innlåsing» av innvandrere innenfor NAV (NAV) -systemet på grunn av kategorisering av saker etter NAV-rådgivere som bruker kategorien «språk». Dette fører til diskvalifisering av innvandrere fra ulike tjenester og fordeler, noe som resulterer i deres langsiktige avhengighet av sosial velferd. Studien tar sikte på å identifisere mekanismene som fører til dette fenomenet og å foreslå en analytisk metafor for et flipperspill for å visualisere og forstå det.</p>
Metode	Dataene for denne studien ble samlet inn gjennom en fem måneders etnografisk feltarbeidsstudie utført på et NAV-kontor.
Utvalg og innsamling av data	Denne artikkelen er basert på to datasett: styringstekster fra NAV på lokalt og nasjonalt nivå, samt et fem måneder langt etnografisk feltarbeid utført ved et lokalt NAV-kontor, der forskerne observerte og intervjuet NAV-rådgivere og innvandrere.

	<p>Det etnografiske feltarbeidet ble utført ved et bykontor som betjener et distrikt med høy andel innvandrere.</p> <p>Studien bruker teorier om byråkrati på gatenivå og institusjonell etnografi for å analysere dataene. Forskerne foreslår også en analytisk metafor av et flipperspill for å visualisere og forstå fenomenet «innlåsing» av innvandrerebrukere i NAV-systemet.</p>
<p>Resultater / funn / diskusjon</p>	<p>Funnene i denne studien tyder på at kategorisering av saker etter NAV-rådgivere ved bruk av kategorien «språk» bidrar til «innlåsing» av innvandrerebrukere innenfor NAV-systemet. Denne kategoriseringen fører til utelukkelse av innvandrerebrukere fra en rekke tjenester og fordeler, noe som resulterer i deres langsiktige avhengighet av økonomisk sosialhjelp. Studien belyser også rollen som institusjonell praksis og ledelsestekster har i utformingen av kategoriseringen av saker av NAV-rådgivere. Den analytiske metaforen til et flipperspill foreslås for å visualisere og forstå fenomenet «locking-in» av innvandrerebrukere i NAV-systemet.</p> <p>Artikkelen beskriver hvordan veilederne i NAV bruker språk som en innlåsningsmekanisme for å definere hvem som er «klar for arbeid» og dermed får tilgang til arbeidsrettet oppfølging, og hvem som ikke er det og dermed blir «pensjonert» som passive mottakere av sosialhjelp. Veilederne i flipperteamet argumenterer for at de kun skal jobbe med reelle arbeidssøkere, og bruker regler og definisjoner i styringstekstene for å legitimere sin praksis med å avslutte arbeidsrettet oppfølging og overføre saken til sosialhjelpsavdelingen. Veilederne i sosialhjelpsavdelingen gjør uformelle forsøk på å «prate opp» saker til flipperteamet, men blir ofte møtt med argumentasjon om at brukerne ikke er «klar for arbeid» eller kan «nyttiggjøre seg» tiltak på grunn av manglende norskkunnskaper eller tilleggsutfordringer.</p>
<p>Kvalitetsvurdering</p>	<p>Styrker: Styringstekstene gir informasjon om hvordan institusjonen gjør kategorier tilgjengelige for NAV-rådgivere, mens feltarbeidet viser hvordan rådgivere aktiverer ulike styringstekster i arbeidet med konkrete saker. Prosjektet ble godkjent av NAV og rapportert til Norsk senter for forskningsdata (NSD). Dataene er samlet inn både fra før og under feltarbeidet og består av tekster som har avgjørende innflytelse på rådgivernes handlingsrom, og som de aktivt viser til underveis i feltarbeidet. Det etnografiske feltarbeidet ga innsikt i rådgivernes vurderinger og praksis og hvordan de aktiverer ledelsestekster i sitt arbeid. Siden forskeren hadde tilgang til kontorplass på stedet gjennom hele feltarbeidet, noe som gjorde det mulig å delta i saksdiskusjoner, brukermøter og andre formelle og uformelle deler av rådgivernes arbeid.</p> <p>NAV kontoret er organisert etter et fordypningsprinsipp, hvor hver avdeling/team har ansvar for ulike ytelser, behov og tiltak. NAV-kontorene er vanligvis organisert etter enten et generaliserings- eller et spesialiseringsprinsipp, noe som kan påvirke hvordan rådgivernes arbeid utspiller seg. Samtidig skal alle kontorer, uavhengig av organisasjon, følge samme lovverk, forskrifter og overordnede retningslinjer.</p> <p>Svakheter: Studien ble utført på et enkelt NAV-kontor, noe som kan begrense generaliserbarheten av funnene til andre kontorer eller sammenhenger. Studien</p>

	<p>fokuserte spesielt på kategorisering av saker ved bruk av kategorien «språk», og utforsket ikke andre potensielle faktorer som kan bidra til «innlåsing» av innvandrere i NAV-systemet. Studien inkluderte ikke perspektivene til andre interessenter, for eksempel beslutningstakere eller representanter fra innvandringsorganisasjoner, som kunne gi ytterligere innsikt i fenomenet «locking-in». Studien undersøkte ikke potensielle løsninger eller intervensjoner for å ta opp spørsmålet om «innlåsing» av innvandrere i NAV-systemet.</p>
Relevans	<p>Studien gir innsikt i hvordan språk brukes som en mekanisme for å utelukke minoritetsbrukere fra en rekke tjenester og fordeler i NAV-systemet. Dette kan føre til deres langsiktige avhengighet av økonomisk sosialhjelp. Studien belyser også rollen som institusjonell praksis har i utformingen av kategoriseringen av saker av NAV-rådgivere. På samme måte kan språk- og kulturforskjeller påvirke relasjonen mellom brukere av minoriteter og deres sosialarbeidere. Språkbarrierer kan gjøre det vanskelig for minoritetsbrukere å kommunisere sine behov og ønsker, og for sosialarbeidere å forstå deres situasjon og kulturelle bakgrunn. Dette kan føre til misforståelser og feilaktige antagelser som kan påvirke relasjonen mellom dem og påvirke utfallet av tjenestene som tilbys. Studien kan derfor gi et viktig perspektiv på hvordan språk og kultur kan påvirke relasjonen mellom brukere av minoriteter og deres sosialarbeidere og bidra til å fremme bevissthet og forståelse for denne problemstillingen. Det kan også bidra til å identifisere og adressere barrierer som hindrer minoritetsbrukere i å få tilgang til og nyttiggjøre seg av tjenestene som tilbys av sosialarbeidere og andre tjenesteytere.</p>

Studiet nummer 5

Kilde	<p>Jensen, A. Y. & Clancy, A. (2021). Helsestøtte på hjemmebesøk hos mødre med innvandrerbakgrunn. <i>Nordisk sygepleieforskning</i>, 11(4). (s.310-323). https://www.idunn.no/doi/full/10.18261/issn.1892-2686-2021-04-06</p>
Formål, problemstilling og / eller forskningsspørsmål	<p>Formålet med denne studien er å utforske erfaringene til innvandrer-mødre med folkehelsesøstre under deres første hjemmebesøk. Studien har som mål å få innsikt i mødrenes perspektiver på hjemmebesøksprogrammet og identifisere forbedringsområder i leveransen av helsetjenester til innvandrer-mødre.</p> <p>Forskningsspørsmålene i denne studien er: 1. Hva er erfaringene fra innvandrer-mødre med helsestøtte under deres første hjemmebesøk? 2. Hvordan oppfatter innvandrer-mødre formålet og innholdet i hjemmebesøk? 3. Hva er utfordringene folkehelsesøstre står overfor når det gjelder å tilby helsetjenester til</p>

	innvandrer mødre under hjemmebesøk? 4. Hva er implikasjonene av funnene for levering av helsetjenester til innvandrer mødre?
Metode	Det benyttet et kvalitativt forskningsdesign Seks mødre med ulik kulturell og sosioøkonomisk bakgrunn.
Utvalg og innsamling av data	Data ble samlet inn gjennom individuelle dybdeintervjuer på norsk eller engelsk, og disse intervjuene ble gjennomført av forsker. Datainnsamlingen ble gjennomført i samarbeid med helsesykepleiere fra tre helsestasjoner i ulike kommuner i Nord-Norge, hvor deltakerne ble rekruttert. Fem av intervjuene ble gjennomført hjemme hos deltakerne mens en mor ble intervjuet på helsestasjonen. Lyddopptakene var av god kvalitet og transkribert ordrett. Temaguiden bestod av spørsmål om bakgrunn, erfaringer med hjemmebesøk, opplevelser fra møtet med helsesykepleier, helsesykepleiers tilnærming og avsluttende spørsmål. Etter at alle intervjuene var gjennomført, ble rekrutteringsprosessen avsluttet da det ikke var mer ny informasjon som fremkom. Dataene vil bli analysert for å identifisere felles temaer og mønstre i kvinnes opplevelser og erfaringer med hjemmebesøk fra helsesykepleier i barseltid
Resultater / funn / diskusjon	Funnene i denne studien antyder at innvandrer mødre hadde en positiv opplevelse med folkehelsesøstre under deres første hjemmebesøk. Sykepleierne ble beskrevet som omsorgsfulle og profesjonelle, noe som ga en følelse av komfort og trygghet for mødrene. men, noen mødre uttrykte bekymring for deres mentale helse, og sykepleierens evne til å utforske bekymringene deres. Studien viser at mødrene fikk lite informasjon om hensikten og innholdet i hjemmebesøket. Studien fremhevet behovet for mer informasjon om formålet og innholdet i hjemmebesøk for innvandrer mødre.
Kvalitetsvurdering	Styrker: Studien brukte en fleksibel tilnærming for å presentere de subjektive opplevelsene til deltakerne. Ved å intervjuet informantene kan studie: 1. Gi innsikt i erfaringene til innvandrer mødre med helsesøstre under hjemmebesøk. 2. Identifisere områder for forbedring i levering av helsetjenester til innvandrer mødre. 3. Fremhever viktigheten av å forstå perspektivene og erfaringene til innvandrer mødre for å forbedre helsetjenester. 4. Understreker behovet for mer informasjon og støtte til innvandrer mødre, spesielt innen mental helse. 5. Foreslå fremtidige forskningsanvisninger for å undersøke erfaringene fra minoritetsfamilier og folkehelsesøstre med å tilby helsetjenester til innvandrer mødre. Svakheter: Studien er basert på bare seks deltakere, som kanskje ikke er representativ for alle innvandrer mødre. I tillegg, studien ble utført på et bestemt geografisk sted, som kan begrense generaliserbarheten av funnene til andre sammenhenger. Informantene ble intervjuet både på norsk og engelsk, slik at under oversettelse mellom det to språkene, kunne informasjonen ha mistet noen betydninger. Til slutt, studien fokuserte bare på erfaringene fra innvandrer mødre

	under deres første hjemmebesøk, og ytterligere forskning er nødvendig for å utforske deres erfaringer over tid.
Relevans	Denne studien er relevant for å forstå hvordan innvandrer mødre opplever hjemmebesøk fra hjemmetjeneste, og hvordan de kan forbedres for å imøtekomme deres behov og bekymringer. Ved å anerkjenne mødrenes positive opplevelser av omsorgsfulle og profesjonelle sykepleiere, kan helsepersonell forbedre sin tilnærming og gi mer informasjon om formålet og innholdet i besøkene. Å gi mer informasjon kan øke mødrenes forståelse og følelse av kontroll, og forbedre deres evne til å ta viktige helsemessige beslutninger. Videre kan studien bidra til å utvikle retningslinjer og opplæringsprogrammer for helsepersonell som jobber med innvandrere for å sikre at besøkene er kulturelt sensitive og inkluderende.

Studiet nummer 6

Kilde	Valenta, M. & Garvik, M. (2019). Enslige mindreårige asylsøkere- opplevelser og mestring av midlertidighet. <i>Tidsskrift for velferdsforskning</i> , 22(2.). (s.126-145). https://www.idunn.no/doi/full/10.18261/issn.2464-3076-2019-02-03
Formål, problemstilling og / eller forskningsspørsmål	<p>Hensikten med denne artikkelen er å gi råd fra enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger til voksne omsorgspersoner om hvordan de bedre kan støtte dem. Artikkelen tar sikte på å forbedre forståelsen av opplevelsene og behovene til disse ungdommene og å fremme mer effektiv omsorgspraksis.</p> <p>Problemstillingene som tas opp i denne artikkelen er utfordringene enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger står overfor, og behovet for bedre støtte og omsorgspraksis for disse ungdommene. Artikkelen belyser også viktigheten av å forstå deres erfaringer og perspektiver for å gi effektiv hjelp.</p> <p>Forskningsspørsmålene i denne artikkelen er:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hvilke råd har enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger til voksne omsorgspersoner? 2. Hvordan kan voksne omsorgspersoner bedre støtte enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger? 3. Hva er erfaringene og behovene til enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger, og hvordan kan disse bli bedre forstått og adressert av omsorgspersoner?

Metode	Metodene som brukes er kvalitative. Studien er basert på semistrukturerte intervjuer med 61 enslige mindreårige asylsøkere, ansatte i mottak og omsorgssenter.
Utvalg og innsamling av data	<p>Befolkningen i denne studien består av 61 enslige mindreårige asylsøkere i Norge som har opplevd usikkerhet forårsaket av midlertidig oppholdstillatelse, avslag på asylsøknadene deres, og frykt for utvisning. 3 av informantenes svar ble trukket ut av analyse, da de ikke svarte på studiens spørsmålene.</p> <p>Intervjuene ble gjennomført i 2017 og 2018 og ble analysert ved hjelp av tematisk analyse. Studien trekker også på relevant litteratur og politiske dokumenter for å gi kontekst og bakgrunnsinformasjon.</p>
Resultater / funn / diskusjon	<p>Resultatene av studien viser at enslige mindreårige asylsøkere opplever høye nivåer av usikkerhet og stress på grunn av midlertidig oppholdstillatelse, avslag på asylsøknadene deres, og frykt for utvisning. Studien peker på at ungdommene i stor grad leter etter informasjon på egen hånd, da de har liten tillit til systemet og hva de får av informasjon derfra. Tilliten til systemet er avhengig av deres status og hva slags svar de får på søknaden om asyl. Ungdommene er kategorisert i fire grupper ut fra deres juridiske status.</p> <p>De bruker en rekke mestringsstrategier for å håndtere usikkerhet, inkludert kognitive strategier og handlingsrelaterte strategier. Valget av mestringsstrategi er nært knyttet til asylprosessens formelle status og individets oppfatning av deres nåværende situasjon, fremtidige forventninger, og tilgjengelige ressurser. Studien viser at ungdommene har veldig lite makt til å påvirke sin situasjon og reagerer sterkt på midlertidige tillatelser og avslag. Tjenesteytere som jobber med enslige mindreårige asylsøkere må balansere mellom flere roller, inkludert omsorgsrollen og rollen som representant for systemet og UDIs retningslinjer.</p> <p>Studien fremhever behovet for mer støtte og ressurser for enslige mindreårige asylsøkere for å hjelpe dem med å takle usikkerhet og stress under asylprosessen.</p> <p>Studien fremhever viktigheten av å gi mer støtte og ressurser til enslige mindreårige asylsøkere for å hjelpe dem med å takle usikkerhet og stress. Det understreker også behovet for politiske endringer for å redusere bruken av midlertidige oppholdstillatelser og deportasjoner og sikre at barnets beste tas i betraktning i alle avgjørelser knyttet til enslige mindreårige asylsøkere. Alt i alt, studien gir verdifull innsikt i erfaringene og mestringsstrategiene til enslige mindreårige asylsøkere og fremhever behovet for mer oppmerksomhet og støtte for denne sårbare befolkningen.</p>
Kvalitetsvurdering	Studien inkluderer 61 deltakere som ble valgt ut gjennom målrettet prøvetaking, noe som betyr at deltakerne ble valgt ut fra spesifikke kriterier, slik som alder, kjønn, og opprinnelsesland, for å sikre mangfold og representativitet for befolkningen.

	<p>Svakheter: Selvrapporterte data: Studien er avhengig av selvrapporterte data fra deltakerne, som kan være utsatt for skjevhet eller unøyaktigheter.</p> <p>Mangel på langsgående data: Studien er tverrsnitt, noe som betyr at den bare fanger et øyeblikksbilde av deltakernes erfaringer på et bestemt tidspunkt. Langsgående data vil gi en mer omfattende forståelse av hvordan mestringsstrategier endres over tid.</p> <p>Begrenset utforskning av mestringsstrategier: Studien fokuserer på et begrenset antall mestringsstrategier og utforsker ikke andre potensielle strategier som enslige mindreårige asylsøkere kan bruke.</p>
Relevans	<p>Denne studien er relevant for å forstå utfordringene og behovene til enslige mindreårige asylsøkere som opplever høy grad av stress og usikkerhet i forbindelse med asylprosessen. Ved å undersøke ungdommenes opplevelser og mestringsstrategier, kan tjenesteytere og beslutningstakere bedre forstå deres behov og utvikle mer tilpassede og effektive tiltak for å hjelpe dem. Studien peker også på behovet for politiske endringer for å sikre at barnets beste blir ivaretatt i alle avgjørelser knyttet til enslige mindreårige asylsøkere, og for å redusere bruken av midlertidige oppholdstillatelser og utvisning som bidrar til deres usikkerhet og stress. Samlet sett bidrar denne studien til økt bevissthet og forståelse av enslige mindreårige asylsøkeres utfordringer og behov, og kan bidra til å forbedre deres livssituasjon og fremtidige muligheter.</p>

Studiet nummer 10

Forfattere, år	2021 Å bruke erfaringene til nyankomne mannlige syriske flyktninger til å utfordre den store norske integreringsfortellingen
Formål, problemstilling og / eller forskningsspørsmål	Formålet med studien er å utfordre den dominerende fortellingen om integrasjon i Norge og utforske hvordan opplevelsene til syriske flyktninger formes av institusjonelle praksis og diskurser i det norske samfunnet. Forfatterne tar også sikte på å markere flyktningers byrå og ressurser og behovet for mer inkluderende og deltakende tilnærminger til integrering.
Metode	Metodene som brukes i denne artikkelen inkluderer institusjonell etnografi, som er en kvalitativ forskningsmetodikk som fokuserer på hvordan menneskers erfaringer

	<p>er formet av institusjonell praksis og diskurser. Forskerne gjennomførte dybdeintervjuer med mannlige syriske flyktninger bosatt i en liten norsk by.</p>
<p>Utvalg og innsamling av data</p>	<p>Dataene i denne studien ble samlet inn gjennom dybdeintervjuer med mannlige syriske flyktninger som bodde i en liten norsk by i Agder. Intervjuene ble gjennomført på arabisk og ble senere oversatt til norsk for analyse. Forskerne brukte målrettet prøvetaking for å velge deltakere som hadde vært i Norge i minst seks måneder og var i stand til å kommunisere på arabisk. Intervjuene ble gjennomført i private omgivelser og varte mellom 45 minutter til to timer.</p>
<p>Resultater / funn / diskusjon</p>	<p>Funnene i denne studien er at erfaringene fra syriske flyktninger i Norge er formet av dominerende tenkning og organisering i det norske samfunnet, som kan forsterke eksisterende ulikheter og maktubalanser. Studien utfordrer den dominerende fortellingen om integrasjon i Norge og fremhever behovet for å skifte fokus fra marginaliserte individer til større samfunnsstrukturer og maktdynamikk som former deres erfaringer. Studien understreker også viktigheten av å anerkjenne flyktnings byrå og ressurser og behovet for mer inkluderende og deltakende tilnærming til integrering.</p> <p>Studien antyder at lokale sosiale relasjoner spiller en viktig rolle i utformingen av individuell bevissthet og handlinger, spesielt med tanke på sysselsettingsmuligheter for flyktningene uten høyere utdanningsnivå. Studien fremhever viktigheten av sosiale nettverk og uformelle støttesystemer for å gi tilgang til sysselsettingsmuligheter og andre ressurser. Forfatterne hevder at disse lokale sosiale relasjonene må anerkjennes og støttes for å lette integrasjonen av flyktninger i arbeidsmarkedet og samfunnet.</p> <p>Mennene som er intervjuet viser dessuten at deres ønske om å være selvforsynt og forsørge seg selv og familien ikke bare er avgjørende for selvfølelsen, men utfordrer også forestillingen om at flyktninger kommer til Norge for å leve på velferd. Studien fremhever viktigheten av å unngå forutinntatte ideer om flyktninger og ta hensyn til deres opplevelser innenfor en bredere sosial kontekst.))</p> <p>Studien antyder at det er nødvendig med en mer nyansert forståelse av kjønnsdynamikk for å møte de spesifikke utfordringene mannlige flyktninger står overfor uten høyere utdanningsnivå, som kan møte spesielle barrierer for integrering i arbeidsmarkedet og samfunnet i større grad.</p> <p>Konklusjonene i denne artikkelen antyder at den dominerende fortellingen om integrasjon i Norge må utfordres, og at det er behov for en mer inkluderende og deltakende tilnærming. Forfatterne hevder at erfaringene fra syriske flyktninger i Norge er formet av institusjonell praksis og diskurser som må anerkjennes og adresseres. Studien fremhever flyktnings byrå og ressurser og behovet for mer samarbeidende og styrkende tilnærming til integrering. Forfatterne antyder også at funnene deres har implikasjoner for politikk og praksis i Norge og andre land som er vert for flyktninger.</p>

Kvalitetsvurdering	<p>Styrker: Metode er godt egnet for å identifisere måtene opplevelsene til informantene ble formet av dominerende tenkemåter og organisering i det norske samfunnet.</p> <p>Studie gir innsikt i opplevelsene til syriske flyktninger i en liten norsk by og hvordan disse opplevelsene formes av dominerende tenkemåter og organisering i det norske samfunnet. Studien utfordrer den dominerende fortellingen om integrasjon i Norge og fremhever behovet for å skifte fokus fra marginaliserte individer til større samfunnsstrukturer og maktdynamikk som former deres erfaringer. Oppgaven bidrar til en kritisk undersøkelse av måtene integrasjonspolitik og praksis kan forsterke eksisterende ulikheter og maktubalanser.</p> <p>Svakheter: Informasjonen i studie er basert på et lite utvalg av mannlige syriske flyktninger som bor i en bestemt by i Norge, som begrenser generaliserbarheten av funnene til andre sammenhenger og befolkninger. I tillegg, studie gir ikke en omfattende analyse av de bredere politiske og økonomiske faktorene som former opplevelsene til flyktninger i Norge.</p>
Relevans	<p>Denne studien er relevant fordi den utfordrer den dominerende fortellingen om integrasjon i Norge og gir innsikt i hvordan erfaringene til syriske flyktninger i Norge er formet av samfunnsstrukturelle og maktdynamiske faktorer. Den understreker også viktigheten av å anerkjenne flyktningers ressurser og behovet for mer inkluderende og deltakende tilnærminger til integrering.</p> <p>Studien antyder også at lokale sosiale relasjoner spiller en viktig rolle i utformingen av individuell bevissthet og handlinger, spesielt med tanke på sysselsettingsmuligheter for flyktningene uten høyere utdanningsnivå. Den fremhever viktigheten av sosiale nettverk og uformelle støttesystemer for å gi tilgang til sysselsettingsmuligheter og andre ressurser.</p>

Studiet nummer 7

Kilde	<p>Magnussen, M. (2020). «Jeg er klar til å bidra»: Utforskning og utfordring av bakkebyråkraters kategorisering av flyktninger som prøver å komme i jobb i dagens Norge.</p> <p><i>Tidsskrift for velferdsforskning</i>, 23(1), (63-75). https://doi.org/10.18261/issn.2464-3076-2020-01-05</p>
Formål, problemstilling og / eller forskningsspørsmål	<p>Formålet med studien er å utforske utfordringene flyktninger i Norge står overfor med å finne arbeid og hvordan deres erfaringer er formet av kategoriseringspraksisen til byråkrater. Oppgaven tar sikte på å synliggjøre behovet</p>

	for mer nyanserte og individualiserte tilnærminger til flyktningssysselsetting som tar hensyn til deres unike ferdigheter og opplevelser.
Metode	Studie bruker institusjonell etnografi som forskningsmetode, som innebærer å utforske hvordan sosial organisering produseres og vedlikeholdes gjennom hverdagspraksis. Studien trekker på intervjuer med Faiza og hennes samspill med byråkrater i NAV, samt politiske dokumenter og medieoppslag, for å analysere kategoriseringspraksis for byråkrater på gatenivå og deres innvirkning på opplevelsene til flyktninger i Norge.
Utvalg og innsamling av data	Utvalget i studien er intervjuer med 25 mødre med flyktningsbakgrunn. Det fokuserer imidlertid på erfaringene til ett individ, Faiza, og hennes samhandling med byråkrater på frontlinje i Norge når hun prøver å finne arbeid. artikkelen bruker Faizas erfaringer til å utforske kategoriseringspraksis for byråkrater og deres innvirkning på opplevelsene til flyktninger i Norge.
Resultater / funn / diskusjon	<p>Studien belyser utfordringene flyktninger i Norge står overfor med å finne arbeid og hvordan deres erfaringer er formet av kategoriseringspraksisen til byråkrater på gatenivå. Studien fant at kategorisering av flyktninger som «vanskelig å ansette» eller «lite dyktige» kan begrense deres muligheter og forevige marginaliseringen.. Studien understreker behovet for mer nyanserte og individualiserte tilnærminger til flyktningssysselsetting som tar hensyn til deres unike ferdigheter og opplevelser.</p> <p>Studie flykter nødvendig for mer nyanserte og individualiserte tilnærminger til sysselsetting som tar hensyn til deres unike ferdigheter og opplevelser.</p> <p>Studien viser at innvandrere blir møtt gjennom NAV ansatte med kategorisering og stereotypisering. Velferdssystemets mistenksomhet og devaluering av etniske minoriteter bidrar også til redusert institusjonell tillit og medborgerskaperfaring blant disse minoritetene.</p> <p>Informantens opplevelse antyder at måten fagfolk behandler innvandrere på kan påvirke deres evne til å bosette seg i et nytt land betydelig. Å bli lyttet til, forstått og hjulpet kan utgjøre en stor forskjell, mens det å bli avvist eller kritisert kan ha negative konsekvenser.</p>
Kvalitetsvurdering	<p>Styrker: Studien tar sikte på å avdekke måtene kategoriene brukes til å organisere samfunnslivet og hvordan de former menneskers opplevelser. Ved å gjøre dette, institusjonell etnografi gir en mer nyansert og kontekstualisert forståelse av menneskelig erfaring som tar hensyn til de komplekse måtene sosial organisering produseres og vedlikeholdes på</p> <p>Svakheter: Studie gir ikke en omfattende analyse av erfaringene til alle flyktninger i Norge, da den fokuserer på erfaringene til ett individ.</p> <p>I tillegg, studie utforsker ikke perspektivene til byråkrater på gatenivå selv, som kan gi verdifull innsikt i kategoriseringspraksis.</p>
Relevans	Denne studien viser relevansen av å se på hvordan byråkratiske praksiser og kategorisering kan påvirke integreringen av flyktninger og innvandrere i

	<p>arbeidsmarkedet og samfunnet generelt. Studien peker på behovet for mer individualiserte tilnæringer til sysselsetting som tar hensyn til deres unike ferdigheter og opplevelser, samt behovet for å øke tilliten blant etniske minoriteter. Videre viser studien betydningen av å ha fagfolk som lytter til og forstår innvandrernes opplevelser for å lette integreringen. Funnene fra studien har implikasjoner for politikk og praksis som kan hjelpe flyktninger og innvandrere i deres integreringsprosess i Norge og andre land.</p>
--	--

Studiet nummer 8

Forfattere, år	<p>Anderstaf, S., Lecusay, R., Nilsson, M. (2021). 'Sometimes we have to clash': how preschool teachers in Sweden engage with dilemmas arising from cultural diversity and value differences. <i>Intercultural Education</i>, 32(3), 296-310.</p> <p>https://doi.org/10.1080/14675986.2021.1878112</p>
Formål, problemstilling og / eller forskningsspørsmål	<p>Formålet med studien er å utforske hvordan førskolelærere i Sverige forhandler om kulturelle dilemmaer som oppstår mellom dem selv, barna de jobber med, og barnefamiliene. Studien fokuserer på hvordan førskolelærere i Sverige forhandler spenninger som kan oppstå fra opplevde konflikter forankret i kulturelle verdiforskjeller. Tre temaer ble identifisert: (1) Omgå konflikter: et ønske om førskole som et fredelig sted, (2) Kultur som barriere og mulighet for å håndtere dilemmaer (3) Å engasjere seg i konflikter som et middel til å utvikle førskoleprofesjonen.</p> <p>Forskningsspørsmålene er:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hvordan opplever og forhandler førskolelærere i Sverige kulturelle dilemmaer i sitt arbeid? 2. Hvilke strategier bruker førskolelærere for å håndtere kulturelle dilemmaer i arbeidet sitt? 3. Hvordan kan førskolelærere støttes i arbeidet med kulturelle dilemmaer?
Metode	<p>Metoden er kvalitative intervjuer med 12 førskolelærere i Sverige, samt observasjoner av arbeidet deres i klasserommet.</p>
Utvalg og innsamling av data	<p>Dataene ble innsamlet gjennom kvalitative intervjuer med 12 førskolelærere i Sverige, samt observasjoner av deres arbeid i klasserommet. Deltakerne ble valgt ut fra deres erfaring med å jobbe med barn med ulik kulturell bakgrunn..</p>

<p>Resultater / funn / diskusjon</p>	<p>Resultatene av denne studien viste at førskolelærere i Sverige opplever kulturelle dilemmaer i sitt arbeid, spesielt relatert til språkbarrierer, forskjellige foreldrestiler, og motstridende kulturelle verdier. Lærerne brukte en rekke strategier for å håndtere disse dilemmaene, inkludert å søke støtte fra kolleger og familier, tilpasse undervisningsmetodene sine, og reflektere over sine egne kulturelle skjevheter. Studien fremhevet også viktigheten av å gi kontinuerlig faglig utvikling og støtte til lærere for å hjelpe dem med å navigere i disse komplekse problemene. Alt i alt, funnene antyder at kulturelle dilemmaer er en betydelig utfordring for førskolelærere i Sverige, og at mer støtte er nødvendig for å hjelpe dem effektivt å løse disse problemene i arbeidet.</p> <p>Studien viser at lærerne reflekterte kritisk over egne normer, atferd og fordommer, og denne prosessen førte til innsikten om at konflikt til tider kan være et nødvendig middel for å generere nok sårbarhet mellom foreldre og lærere til å gjenkjenne hverandres unike egenskaper og skape et annet fellesskap gjennom avbrudd av det rasjonelle fellesskapet. Studien understreker viktigheten av kollektiv selvrefleksjon for å utvikle ferdigheter og kompetanser i forhold til interkulturell utdanning.</p>
<p>Kvalitetsvurdering</p>	<p>Styrker: - Bruk av intervjuer for å samle rike, detaljerte data om førskolelæreres erfaringer og strategier for å håndtere kulturelle dilemmaer. - Bruk av en tematisk analysetilnærming for å identifisere sentrale temaer og mønstre i dataene. - Studiens potensial til å informere om utvikling av intervensjoner og støttesystemer for førskolelærere som arbeider med ulike grupper av barn.</p> <p>Svakheter: Studiens utvalgsstørrelse er 12 lærere, som kan begrense generaliserbarheten av funnene til andre sammenhenger. I tillegg, studiens fokus på førskolelærere i Sverige kan begrense anvendeligheten av funnene i andre land eller kulturelle sammenhenger.</p>
<p>Relevans:</p>	<p>Studie viser hvordan førskolelærere i Sverige møter kulturelle dilemmaer knyttet til språk, foreldrestiler og verdier, og bruker ulike strategier for å tilpasse undervisningen og reflektere over egne fordommer. Studien understreker betydningen av kontinuerlig faglig utvikling og støtte for å hjelpe lærerne med å løse disse komplekse problemene. Dette er også relevant for sosialarbeidere som jobber med minoritetsbrukere og møter språk- og kulturforskjeller.</p> <p>Denne studien kan hjelpe sosialarbeidere med å forstå og adressere de kulturelle dilemmaene som førskolelærere kan møte i sitt arbeid med innvandrere. Sosialarbeidere kan bruke disse innsiktene til å utvikle strategier som hjelper med å navigere i disse komplekse problemene.</p> <p>Videre viser studien viktigheten av kollektiv selvrefleksjon og kritisk tenkning i utviklingen av ferdigheter og kompetanser i forhold til interkulturell utdanning. Sosialarbeidere kan bruke disse funnene til å utvikle og implementere</p>

	<p>opplæringsprogrammer og kurs som fremmer kritisk tenkning og refleksjon om kulturelle fordommer og utfordringer i deres arbeid med en mangfoldig befolkning.</p>
--	---

Til slutt kan denne studien også bidra til en større bevissthet om viktigheten av kulturell kompetanse i sosialt arbeid. Sosialarbeidere kan bruke disse funnene til å fremme kulturell kompetanse og sensitivitet i sitt arbeid med ulike grupper, og dermed bidra til å redusere kulturelle barrierer og fremme inkludering og likestilling.

